INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Czerwiec 2013 r.

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP" informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP", rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.
Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP" danych, wykresów, zestawień statystycznych itp. należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI 2
- *Informacja o zamówieniach publicznych w branży budowlanej na podstawie raportów KPMG, CEEC Resarch i Norstat „Budownictwo w Polsce"* 2
- *Przesłanki odrzucenia odwołania należy interpretować ściśle – orzeczenie Sądu Okręgowego w Katowicach* 3
- *Pozytywna ocena kontroli NIK* 4
- *Wizyta studyjna przedstawicieli tureckiego Biura Zamówień Publicznych w Urzędzie Zamówień Publicznych* 5

PRAWO EUROPEJSKIE 6
Dyrektywa Rady 2013/16/UE z dnia 13 maja 2013 r. dostosowująca niektóre dyrektywy w dziedzinie zamówień publicznych w związku z przystąpieniem Republiki Chorwacji 6
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 174/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 106/2008 w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych 8
OPINIE PRAWNE 10
Wydruki komputerowe aktualnych informacji o podmiotach wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego oraz zaświadczeń z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako dokumenty składane w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w oparciu o art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp 10
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH 15
Przykłady naruszeń ustawy Pzp wykrywanych w toku kontroli przeprowadzanej przez Prezesa UZP w opisie sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu 15
ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH 43
Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych 43
ANALIZY SYSTEMOWE 52
Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2013 – 31.05.2013 52

AKTUALNOŚCI

➢ *Informacja o zamówieniach publicznych w branży budowlanej na podstawie raportów KPMG, CEEC Resarch i Norstat „Budownictwo w Polsce"*

Analiza przygotowanych przez KPMG, CEEC Research i Norstat raportów ***„Budownictwo w Polsce"*** wskazuje na istotną rolę zamówień publicznych dla tej branży oraz pozytywne zjawiska, wpływające na wzrost konkurencyjności i przejrzystości w systemie zamówień publicznych.

Najbardziej skuteczny sposób pozyskiwania nowych kontraktów – przetargi

Jak wynika z raportu, w ocenie zarządzających przedsiębiorstwami budowlanymi najbardziej efektywną metodą pozyskiwania nowych zamówień są przetargi. Skuteczność tej metody przedsiębiorcy ocenili w ostatnim badaniu na 7,4 z 10 pkt. Odsetek firm budowlanych biorących udział w przetargach sięgnął 92%.

Skuteczność przetargów oceniono podobnie zarówno w dużych, jak i małych przedsiębiorstwach: 7,4 pkt. w dużych firmach (96% wskazań) oraz również 7,4 pkt. w firmach małych i średnich (90% wskazań).

W odniesieniu do lat poprzednich nastąpił wzrost zarówno w ocenie skuteczności przetargów jako metody pozyskiwania nowych kontraktów (z 6,6 pkt. w 2008 r. do 7,4 pkt. w 2012 r.), jak i odsetka przedsiębiorstw z niej korzystających (z 80% przedsiębiorstw biorących udział w przetargach w 2008 r. do 92% w 2012 r.).

Za najmniej skuteczny sposób pozyskiwania kontraktów uznawane są bezpośrednie zapytania od klientów (4,9 pkt).

Wzrost przejrzystości postępowań o udzielenie zamówienia publicznego

Jednym z powodów zwiększonego zainteresowania przetargami wśród przedsiębiorców jest coraz większa przejrzystość przetargów publicznych.

W porównaniu z rokiem 2012 przejrzystość przetargów w ocenie przedsiębiorców wzrosła z 5,8 pkt. do 6,0 (w skali 1-10). Wzrost ten jest jeszcze większy w dłuższej perspektywie czasowej – w 2008 r. średnia ocena przetargów pod tym względem osiągała poziom 4,4 pkt. i była najniższą wartością wśród państw Grupy Wyszehradzkiej.

Oznacza to pozytywny kierunek zmian, nieznacznie ponad poziom oznaczający średnią przejrzystość.

Obecne badania KPMG wskazują, że większość firm (85%) w 2012 r. nie spotkała się ze zjawiskiem korupcji podczas pozyskiwania nowego kontraktu, 10% przedsiębiorców przyznało, że sytuacja taka miała miejsce, natomiast 5% respondentów badania nie zdecydowało się odpowiedzieć na pytanie o styczność ze zjawiskiem korupcji podczas pozyskiwania nowego kontraktu. Pod tym względem nie zaszły znaczące zmiany w stosunku do 2012 roku.

Silna konkurencja na rynku jest jednocześnie czynnikiem skłaniającym firmy do przyjmowania zleceń poniżej kosztów, co należy ocenić negatywnie jako zjawisko zagrażające prawidłowej realizacji zamówień publicznych. W związku z małą liczbą potencjalnych kontraktów dostępnych na rynku, jedna trzecia firm (32%) jest obecnie skłonna zaakceptować podwyższone ryzyko, przyjmując nowe zlecenia przy zerowej lub nawet ujemnej marży. To nieco mniej (o 2 punkty procentowe), niż w 2012 roku. Odsetek firm, które przyznają, że zdarzyło się im naruszyć swoją politykę zarządzania ryzykiem, aby zyskać nowe umowy, osiągnął 58% (identycznie, jak w 2012 roku).

Raport ***„Budownictwo w Polsce 2013”*** dostępny jest na stronie internetowej KPMG.

➢ *Przesłanki odrzucenia odwołania należy interpretować ściśle – orzeczenie Sądu Okręgowego w Katowicach*

Na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych w zakładce Orzecznictwo ws. zamówień publicznych został zamieszczony odpis wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2013 r. (sygn. akt: XIX Ga 179/13) wraz z uzasadnieniem.

Wyrok ten zapadł na skutek skargi Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 19 lutego 2013 r. (sygn. akt: KIO 252/13) o odrzuceniu odwołania z powodu braku przekazania zamawiającemu, wraz z kopią odwołania, wymienionych w treści odwołania dokumentów. Uwzględniając skargę Prezesa Urzędu, Sąd Okręgowy w Katowicach orzekł, iż odrzucenie odwołania bez rozważenia rzeczywistego wpływu na treść tego odwołania niedołączonych zamawiającemu przy kopii odwołania dowodów, jest niczym nieuzasadnionym formalizmem, nieznajdującym oparcia w obowiązujących przepisach.

O okolicznościach faktycznych i prawnych tej sprawy szczegółowo informowaliśmy w dniu 18 kwietnia 2013 r. (http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;2490).

Jednocześnie należy podkreślić, iż stwierdzając wadliwość odrzucenia odwołania przez Krajową Izbę Odwoławczą, Sąd Okręgowy **ocenił i zbadał zasadność wniesionego odwołania**, ustosunkowując się merytorycznie do zarzutów w nim zawartych. Takie rozstrzygnięcie Sądu w pełni koreluje z treścią art. 198f ust. 2 zd. 4 ustawy Pzp, z którego wynika, iż Sąd Okręgowy rozpoznający skargę na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej nie może uchylić zaskarżonego orzeczenia i przekazać sprawy Izbie do ponownego rozpoznania. **Celem sądowej kontroli orzeczeń Krajowej Izby Odwoławczej jest bowiem wydanie przez Sąd Okręgowy orzeczenia zawierającego ostateczne rozstrzygnięcie co do zasadności środków ochrony prawnej, z których korzystali wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego**.

Treść wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2013 r. (sygn. akt: XIX Ga 179/13) wraz z uzasadnieniem.

➢ *Pozytywna ocena kontroli NIK*

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu za 2012 r. w cz. 49 – Urząd Zamówień Publicznych.

Pozytywną ocenę NIK uzasadniła w szczególności:

- rzetelnym zaplanowaniem oraz realizacją wydatków budżetowych z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- rzetelnym prowadzeniem ksiąg rachunkowych,
- terminowym i rzetelnym sporządzaniem sprawozdań budżetowych,
- rzetelnym sprawowaniem nadzoru i kontroli nad wykonaniem budżetu państwa w cz. 49 przez Prezesa Urzędu zgodnie z art. 175 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie pragniemy zauważyć, iż jest to piąty z rzędu rok, począwszy od roku 2008, w którym Urząd otrzymuje pozytywną ocenę wykonania budżetu bez formułowania zaleceń pokontrolnych.

➢ *Wizyta studyjna przedstawicieli tureckiego Biura Zamówień Publicznych w Urzędzie Zamówień Publicznych*

W dniach 16 – 17 maja 2013 roku Urząd Zamówień Publicznych gościł delegację przedstawicieli tureckiego Biura Zamówień Publicznych. Celem wizyty było przedstawienie polskiego systemu zamówień publicznych, jak również wskazanie roli i zadań Urzędu Zamówień Publicznych. W trakcie spotkania omówiono m.in. zagadnienia środków ochrony prawnej, elektronicznych zamówień publicznych, procedur odwoławczych, a także kwestii związanych z kontrolą udzielania zamówień publicznych w Polsce.

Dwudniowa wizyta studyjna pozwoliła na nawiązanie ściślejszej współpracy pomiędzy instytucjami oraz była doskonałym forum wymiany doświadczeń w zakresie polskich i tureckich zamówień publicznych.

PRAWO EUROPEJSKIE

Dyrektywa Rady 2013/16/UE z dnia 13 maja 2013 r. dostosowująca niektóre dyrektywy w dziedzinie zamówień publicznych w związku z przystąpieniem Republiki Chorwacji

W dniu 10 czerwca 2013 roku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej została opublikowana Dyrektywa Rady 2013/16/UE z dnia 13 maja 2013 r. dostosowująca niektóre dyrektywy w dziedzinie zamówień publicznych w związku z przystąpieniem Republiki Chorwacji *(Dz. U. UE L158, str. 184).*

Dyrektywa wprowadza zmiany w załącznikach do:

1. **Dyrektywy 2004/17/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych *(Dz. U. L 134 z 30.4.2004, s. 1)* – **tzw. dyrektywy sektorowej poprzez uzupełnienie następujących załączników o podmioty chorwackie:**

- załącznika I „Podmioty zamawiające w sektorach transportu lub dystrybucji gazu lub energii cieplnej”;
- załącznika II „Podmioty zamawiające w sektorach produkcji, transportu lub dystrybucji energii elektrycznej”;
- załącznika III „Podmioty zamawiające w sektorach produkcji, transportu lub dystrybucji wody pitnej” o podmioty chorwackie;
- załącznika IV „Podmioty zamawiające w zakresie usług kolejowych”;
- załącznika V „Podmioty zamawiające w zakresie miejskich usług kolejowych, tramwajowych, trolejbusowych lub autobusowych”;
- załącznika VI „Podmioty zamawiające w sektorze usług pocztowych”;
- załącznika VII „Podmioty zamawiające w sektorach poszukiwania i wydobycia ropy lub gazu”;
- załącznika VIII „Podmioty zamawiające w sektorach poszukiwania i wydobycia węgla i innych paliw stałych”;
- załącznika IX „Podmioty zamawiające w sektorze portów morskich lub śródlądowych lub innych terminali”;
- załącznika X „Podmioty zamawiające w zakresie urządzeń portów lotniczych”.

2. **Dyrektywy 2004/18/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi *(Dz. U. L 134 z 30.4.2004, s. 114)* – **tzw. dyrektywy klasycznej poprzez uzupełnienie następujących załączników o podmioty chorwackie:**

- załącznika III „Wykaz podmiotów i kategorii podmiotów prawa publicznego, o których mowa w art. 1 ust. 9 akapit drugi";
- załącznika IV „Centralne organy rządowe";
- załącznika IX A „Zamówienia publiczne na roboty budowlane" (Rejestry zawodowe oraz odpowiednie oświadczenia i zaświadczenia dla poszczególnych Państw Członkowskich);
- załącznika IX B „Zamówienia publiczne na dostawy" (Stosowne rejestry zawodowe lub handlowe oraz odpowiednie oświadczenia i zaświadczenia);
- załącznika IX C „Zamówienia publiczne na usługi" (Stosowne rejestry zawodowe i handlowe lub oświadczenia lub zaświadczenia).

3. **Dyrektywy 2009/81/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa *(Dz. U. L 216 z 20.8.2009, s. 76)* – **tzw. dyrektywy obronnej poprzez uzupełnienie następujących załączników o podmioty chorwackie:**

- załącznika VII w części A „Zamówienia na roboty budowlane" (Rejestry zawodowe oraz odpowiednie oświadczenia i zaświadczenia są dla poszczególnych państw członkowskich);
- załącznika VII w części B „Zamówienia na dostawy" (Stosowne rejestry zawodowe lub handlowe oraz odpowiednie oświadczenia i zaświadczenia);
- załącznika VII w części C „Zamówienia publiczne na usługi" (Stosowne rejestry zawodowe i handlowe lub oświadczenia lub zaświadczenia).

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie pod warunkiem i z dniem wejścia w życie Traktatu o przystąpieniu Chorwacji.

Tekst dyrektywy 2013/16/UE odnajdą Państwo w serwisie internetowym Urzędu Zamówień Publicznych w zakładce „Prawo Unii Europejskiej" - „Dyrektywy" - http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;1597

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 174/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 106/2008 w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych

W dniu 6 marca 2013 roku zostało opublikowane nowe Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 174/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 106/2008 w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych *(Dz. U. UE L63, str. 1).*

Rozporządzenie wprowadziło nowe brzmienie artykułu 6 (nakładającego na centralne organy rządowe obowiązek związane z efektywnością energetyczną dla biurowego sprzętu komputerowego), zgodnie z którym:

„Propagowanie kryteriów efektywności energetycznej

1. W okresie obowiązywania Umowy centralne organy rządowe w rozumieniu dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (*), bez uszczerbku dla unijnych i krajowych przepisów oraz kryteriów gospodarczych, określają wymagania w zakresie efektywności energetycznej co najmniej równorzędne ze wspólnymi specyfikacjami dla zamówień publicznych na dostawy o wartości na poziomie lub powyżej kwot progowych określonych w art. 7 wspomnianej dyrektywy. Państwa członkowskie zachęcają instytucje zamawiające na szczeblu regionalnym i lokalnym do stosowania tych wymagań. Niniejszy artykuł stosuje się bez uszczerbku dla przepisów ustanowionych w art. 6 dyrektywy 2012/27/UE oraz w lit. c) załącznika III do tej dyrektywy.

2. W okresie obowiązywania Umowy Komisja i inne instytucje unijne, bez uszczerbku dla unijnych i krajowych przepisów oraz kryteriów gospodarczych, określają wymagania w zakresie efektywności energetycznej co najmniej równorzędne ze

wspólnymi specyfikacjami dla zamówień publicznych na dostawy o wartości na poziomie lub powyżej kwot progowych określonych w art. 7 dyrektywy 2004/18/WE."

W zmienionym brzmieniu artykułu zwrócono również uwagę na instytucje publiczne szczebla regionalnego i lokalnego. Przepisy jednak nie nałożyły na nie wymogów związanych z efektywnością energetyczną biurowego sprzętu komputerowego w przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne.

Rozporządzenie odnajdą Państwo w serwisie internetowym Urzędu Zamówień Publicznych w zakładce „Zielone zamówienia publiczne" - http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;1564

OPINIE PRAWNE

Wydruki komputerowe aktualnych informacji o podmiotach wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego oraz zaświadczeń z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako dokumenty składane w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w oparciu o art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp

I. Zgodnie z art. 25 ust. 1 zdanie pierwsze *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),* dalej „ustawa Pzp", w postępowaniu o udzielenie zamówienia zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania.

Katalog dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawców zawiera *rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. poz. 231),* dalej „Rozporządzenie w sprawie dokumentów". Przepis § 3 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia w sprawie dokumentów stanowi, iż w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia wykonawcy w okolicznościach, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy, w postępowaniach określonych w art. 26 ust. 1 ustawy zamawiający żąda, a w postępowaniach określonych w art. 26 ust. 2 ustawy zamawiający może żądać dokumentu w formie aktualnego odpisu z właściwego rejestru lub centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub ewidencji, w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia w oparciu o art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy, wystawionego nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo składania ofert. Z kolei z § 7 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie dokumentów wynika, że dokumenty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego są składane w oryginale lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez wykonawcę. W przypadku składania elektronicznych dokumentów powinny być one opatrzone przez wykonawcę bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

II. Przepisy Rozporządzenia w sprawie dokumentów nie określają statusu prawnego wydruku komputerowego, nie precyzują także mocy dowodowej wydruku odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, dalej „KRS", czy z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, dalej „CEIDG".

Status prawny elektronicznego wydruku z KRS uregulowany został w *ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186, z późn. zm.)*, dalej „ustawa o KRS". W świetle art. 4 ust. 3 ustawy o KRS Centralna Informacja wydaje odpisy, wyciągi i zaświadczenia oraz udziela informacji z Rejestru, które mają moc dokumentów urzędowych, jeżeli zostały wydane w postaci papierowej lub elektronicznej. Z kolei art. 4 ust. 4aa ustawy o KRS stanowi, że pobrane samodzielnie wydruki komputerowe aktualnych informacji o podmiotach wpisanych do Rejestru mają moc zrównaną z mocą dokumentów wydawanych przez Centralną Informację, o których mowa w ust. 3 (odpisów, wyciągów i zaświadczeń – przyp. własny), jeżeli posiadają cechy umożliwiające ich weryfikację z danymi zawartymi w Rejestrze.

Cechy samodzielnie pobranych wydruków komputerowych, o których mowa w art. 4 ust. 4aa ustawy o KRS, określa treść *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie ustroju i organizacji Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz trybu i sposobu udzielania informacji z Krajowego Rejestru Sądowego i wydawania kopii dokumentów z katalogu, a także struktury udostępniania informacji o podmiotach wpisanych do rejestru oraz cech wydruków umożliwiających ich weryfikację z danymi w Rejestrze (Dz. U. Nr 297, poz. 1760, z późn. zm.).* Zgodnie z § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia pobrany samodzielnie wydruk komputerowy aktualnych informacji o podmiocie umożliwia jego weryfikację z danymi zawartymi w rejestrze, jeżeli posiada następujące cechy: (1) adres strony internetowej, na której zamieszczone są aktualne informacje o podmiotach wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego; (2) formę graficzną zgodną z załącznikiem nr 12 i 13 do rozporządzenia; (3) identyfikator wydruku. Jeżeli zatem, przedkładany przez zainteresowany podmiot samodzielnie pobrany wydruk komputerowy z KRS, nie posiada którejkolwiek z ww. cech, wówczas dokument ten pozbawiony jest mocy dokumentu urzędowego.

III. Złożenie przez wykonawcę, w toku prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, elektronicznego wydruku z KRS, aktualizuje po stronie zamawiającego obowiązek przeprowadzenia weryfikacji przedmiotowego dokumentu pod kątem jego zgodności z treścią § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Co

do zasady analiza elektronicznego wydruku z KRS nie wymaga od zamawiającego posłużenia się widniejącym na wydruku identyfikatorem dokumentu, bowiem samo sprawdzenie informacji zamieszczonych na prowadzonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości stronie internetowej, tj. danych udostępnianych z godnie z art. 4 ust 4a ustawy o KRS, daje potwierdzenie prawdziwości informacji przedstawionych na wydruku. Niemniej jednak, w przypadku niezgodności danych zawartych w złożonym przez wykonawcę dokumencie z zakresem informacji wskazanym na ww. stronie internetowej, zamawiający powinien zweryfikować treść dokumentu za pomocą jego identyfikatora, ponieważ metoda ta umożliwia potwierdzenie danych objętych treścią elektronicznego wydruku z KRS z informacjami widniejącymi w KRS z chwili, z której pochodzi wydruk.

Z uwagi na ustawowe nadanie elektronicznemu wydrukowi z KRS mocy dokumentu urzędowego brak jest podstaw do żądania od wykonawców składających takie elektroniczne wydruki z KRS w postepowaniu o udzielenie zamówienia publicznego celem wykazania, iż nie zachodzą w stosunku do nich przesłanki wykluczenia z art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, potwierdzania tych warunków za zgodność z oryginałem. Samodzielnie pobrane przez wykonawców wydruki komputerowe aktualnych informacji o podmiotach wpisanych do KRS, jeżeli posiadają cechy umożliwiające ich weryfikację z danymi zawartymi w tym Rejestrze, nie wymagają podpisu ani pieczęci, a zatem również pisemnych oświadczeń osoby posługującej się tego typu dokumentem.

Jeżeli natomiast wykonawca przedkłada w postępowaniu udzielenie zamówienia publicznego wydruku z dokumentu elektronicznego, który został mu wydany przez Centralną Informację KRS, do wydruku takiego wykonawca powinien załączyć stosowne oświadczenie. Zgodnie z treścią § 9 ust. 3 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie warunków organizacyjno-technicznych dotyczących form wniosków i dokumentów oraz ich składania droga elektroniczną do sądów rejestrowych i Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu posługiwania się dokumentami wydanymi w postaci elektronicznej (Dz. U. Nr 229, poz. 1773),* dalej „Rozporządzenie z dnia 22 grudnia 2011 r.", w określonych sytuacjach osoba przedkładająca wydruk dołącza bowiem do niego oświadczenie o zgodności wydruku z otrzymanym dokumentem elektronicznym. Oświadczenie o zgodności wydruku z otrzymanym dokumentem elektronicznym składa się zatem jedynie do wydruków z dokumentów elektronicznych uzyskiwanych przez wykonawcę z Centralnej Informacji KRS w formie PDF i opatrzonych bezpiecznym podpisem elektronicznym, stosownie do treści art. 4 ust. 3 ustawy o KRS, nie zaś do

samodzielnie pobranych przez wykonawcę wydruków z KRS, o których mowa w art. 4 ust. 4aa ustawy o KRS.

Należy nadmienić, że odpisy dokumentu z KRS we wskazanej wyżej postaci elektronicznej opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym, mogą być wykorzystywane w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w postaci elektronicznej, o ile w danym postępowaniu będzie to możliwe. Jeżeli natomiast nie jest to możliwe, dokument taki może być wykorzystany w formie wydruku, ale wówczas wymagane jest opatrzenie wydruku oświadczeniem wykonawcy.

IV. Zgodnie z art. 38 ust. 4 *ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.)*, dalej „ustawa SDG", zaświadczenia o wpisie w CEIDG dotyczące przedsiębiorców będących osobami fizycznymi w zakresie jawnych danych, o których mowa w art. 25 ust. 1 (w tym także danych dotyczących upadłości przedsiębiorcy – art. 25 ust. 1 pkt 14 ustawy SDG), mają formę dokumentu elektronicznego albo wydruku ze strony internetowej. Istnieją zatem tylko dwie formy w jakich uzyskać można zaświadczenie o wpisie do CEIDG celem potwierdzenia faktu wykonywania działalności gospodarczej przez danego przedsiębiorcę, bądź też innych okoliczności z tą działalnością związanych, tj. forma elektroniczna bądź wydruk ze strony CEIDG.

Jednocześnie, zgodnie z art. 38 ust. 5 ustawy SDG, organy administracji publicznej nie mogą domagać się od przedsiębiorców okazywania, przekazywania lub załączania do wniosków zaświadczeń o wpisie w CEIDG. Pozbawienie organów administracji publicznej prawa żądania zaświadczeń o wpisie w CEIDG, opiera się na możliwości stosownego zweryfikowania przedsiębiorcy w oparciu o powszechnie dostępne, za pośrednictwem strony internetowej CEIDG, dane i informacje odnoszące się do poszczególnych przedsiębiorców. Niemniej jednak, w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, ustawa Pzp klasyfikuje zaświadczenie o wpisie w CEIDG jako dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania. Zamawiający, w zależności od wartości zamówienia, żąda bądź może żądać (art. 26 ust. 1 i 2 ustawy Pzp) od wykonawców dokumentów potwierdzających spełnianie przez nich warunków udziału w postępowaniu, w tym zaświadczenia o wpisie w CEIDG. Dokument ten bowiem został literalnie wskazany w §3 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia w sprawie dokumentów, jako dokumentu składanego w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia w oparciu o art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp. Na marginesie zaznaczyć należy, iż

w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego norma z art. 38 ust. 5 ustawy SDG nie będzie miała zastosowania, bowiem zamawiający, którzy poza procedurą zamówieniową działają w charakterze organu administracji publicznej, nie posiadają w ramach samego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego statusu organu administracji publicznej, tj. nie wykonują czynności w zakresie władztwa publicznego (*imperium*), lecz działają jako równorzędne strony szeroko pojętych stosunków cywilnoprawnych (*dominium*).

Uwzględniając zatem powyższe, w tym fakt, iż samodzielnie pobrany przez wykonawcę wydruk zaświadczenia o wpisie do CEIDG stanowi literalne odzwierciedlenie informacji publicznie udostępnionych za pośrednictwem strony internetowej CEIDG przyjąć należy, iż posiada on charakter dokumentu oryginalnego, niewymagającego składania jakichkolwiek dodatkowych oświadczeń przez osobę posługującą się przedmiotowym dokumentem, w tym potwierdzania tego dokumentu przez wykonawcę za zgodność z oryginałem.

Potwierdzeniem powyższego stanowiska jest także treść informacji zamieszczanej na każdym samodzielnie pobranym wydruku zaświadczenia o wpisie do CEIDG, gdzie wskazuje się, iż „*Niniejszy wydruk jest zgodny z art. 38 ust. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004 r. i ma moc zaświadczenia o wpisie w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP*”

Reasumując:

I. Samodzielnie pobrane wydruki komputerowe aktualnych informacji o podmiotach wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego oraz zaświadczeń z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej posiadają status dokumentu oryginalnego w rozumieniu Rozporządzenia w sprawie dokumentów.

II. Zamawiający nie ma podstaw do żądania poświadczenia przez wykonawcę za zgodność z oryginałem złożonych w toku prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego samodzielnie pobranych wydruków komputerowych aktualnych informacji o podmiotach wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego oraz zaświadczeń z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Przykłady naruszeń ustawy Pzp wykrywanych w toku kontroli przeprowadzanej przez Prezesa UZP w opisie sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu

Stosownie do treści art. 22 ust. 4 ustawy Pzp, opis sposobu dokonania oceny spełniania warunków powinien być związany z przedmiotem zamówienia i proporcjonalny do przedmiotu zamówienia. Ww. przepis wskazuje dyrektywy postępowania przez zamawiającego przy dokonywaniu opisu, przez co stanowi wyraz podstawowych zasad zamówień publicznych, tj. zasady uczciwej konkurencji, a także zasady równego traktowania wykonawców (art. 7 ust. 1 ustawy Pzp). Brzmienie art. 22 ust. 4 ustawy Pzp prowadzi do wniosku, iż ocena naruszenia przez zamawiającego postanowienia art. 22 ust. 4 ustawy Pzp może być dokonywana jedynie w okolicznościach konkretnego przypadku z uwzględnieniem wszystkich aspektów faktycznych i prawnych danej sprawy. Ze swej istoty ocena ta może być zatem dokonywana wyłącznie *ad casum,* w realiach danego przypadku.

Temat nieprawidłowości w opisie sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu był przedmiotem artykułu do Informatora nr 12 z 2010 r., a tezy w nim zawarte pozostają aktualne.

W toku kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP i zakończonych w latach 2011 - 2013 stwierdzono następujące nieprawidłowości w opisie sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu (poniższe przykłady dotyczą postępowań prowadzonych zgodnie ze znowelizowanymi w 2009 r. przepisami, jedynie przykład nr 1 odnosi się do naruszenia art. 22 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp w brzmieniu sprzed nowelizacji z 2009 r., zgodnie z którym zamawiający nie może określać warunków udziału w postępowaniu w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję):

Przykład nr 1 (UZP/DKUE/KN/14/12)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 9 maja 2008 r. było *wykonanie zmian do systemu ... wynikających z rozporządzenia z dnia 9 października 2007 zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestru zakładów opieki zdrowotnej wraz z 9 miesięcznym nadzorem autorskim.*

W rozdziale IV pkt I ppkt 2 SIWZ zamawiający sformułował następujący opis warunków udziału w postępowaniu w zakresie wymaganego doświadczenia wykonawcy:

„w okresie ostatnich 3 lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, a jeżeli okres prowadzenia działalności przez wykonawcę jest krótszy to w okresie prowadzenia działalności:

a) wykonawca zrealizował, co najmniej dwie modyfikacje oprogramowania wykorzystującego sieć internetową i zapewniającego bezpieczeństwo dwustronnej elektronicznej wymiany dokumentów przy użyciu infrastruktury klucza publicznego, których wartość była nie mniejsza niż 500 000 zł brutto każdej,

b) wykonawca zrealizował, co najmniej dwie modyfikacje systemu informatycznego obsługującego rejestr publiczny (definicja rejestru publicznego wg ustawy o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne), których wartość była nie mniejsza niż 500 000 zł brutto każda,

c) wykonawca wykonał, co najmniej dwie modyfikacje systemów informatycznych umożliwiających przetwarzanie danych z zakresu ochrony zdrowia o wartości nie mniejszej niż 500.000 zł (brutto) każda."

Zamawiający, wzywany do wskazania podstaw dla określenia ww. opisu sposobu oceny warunku udziału w postępowaniu (…) wskazał jedynie, iż warunki udziału w postępowaniu nie mogły być określone w sposób zbyt niski, na co zamawiający wymienił kilka wyroków KIO, mających zawierać zakaz zbyt niskiego szacowania wymagań, oraz iż jego zdaniem wartość 500 tys. zł była powiązana z wartością prac zrealizowanych przez wykonawców w omawianym postępowaniu a zakres oczekiwanych doświadczeń odpowiadał zakresowi prac, które powinny być zrealizowane.

Zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy Pzp, w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia przedmiotowego postępowania, zamawiający nie może określać warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję. Powyższa norma wynika także z podstawowej zasady udzielania zamówień publicznych, wyrażonej w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp, zgodnie z którym zamawiający

przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Jednocześnie art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania stanowi, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie. Przepis ten zawierał ogólną normę dotyczącą warunków udziału w postępowaniu, wymagającą doprecyzowania w opisie sposobu spełniania warunku dokonanym przez zamawiającego w danym postępowaniu.

Wobec powyższego warunki udziału w postępowaniu podlegają konkretyzacji w ramach każdego z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego tak, aby były adekwatne do przedmiotu zamówienia tzn. pozostały z nim w związku na tyle ścisłym, aby spełniający je wykonawca był w stanie wykonać je z należytą starannością. Oderwanie opisanych przez zamawiającego warunków od przedmiotu zamówienia i okoliczności towarzyszących jego realizacji narusza wprost normę wyrażoną w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia przedmiotowego postępowania.

(…). W związku z wątpliwościami, co do poprawności dokonania przez zamawiającego opisu sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu w aspekcie jego zgodności z art. 7 ust. 1 w zw. z art. 22 ust. 2 ustawy Pzp w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wystąpił do biegłego z prośbą o opinię.

Biegły stwierdził m.in., iż w jego ocenie, o ile posiadanie doświadczenia w zakresie prac nad systemami o specyfice wymienionej przez zamawiającego w SIWZ, a wskazanej w warunkach udziału w postępowaniu (jest ona podobna do systemu będącego przedmiotem prac objętych zamówieniem), jest uzasadnione specyfiką zamówienia, o tyle zapis, iż doświadczenie to ma dotyczyć konkretnie modyfikacji systemów o wskazanej w SIWZ specyfice, w połączeniu z wymaganą wartością zrealizowanych zamówień tego typu (minimum 500 tys. zł) ogranicza konkurencję nadmiernie. Zamówienia na tak duże kwoty i dotyczące modyfikacji systemu związanego z ochroną zdrowia mógł bowiem realizować w okresie poprzedzającym opiniowane postępowania jedynie podmiot ubiegający się o udzielenie przedmiotowego zamówienia. W ramach przeprowadzonej kwerendy biegły nie stwierdził by zamówienia tego typu, na wskazane w siwz kwoty minimalne lub wyższe, były udzielane wcześniej innym podmiotom. Modyfikacja istniejącego systemu informatycznego nie różni się bowiem istotnie od realizacji systemu (nowego). A zatem domaganie się posiadania doświadczenia w wykonaniu modyfikacji systemu nie daje rękojmi należytego wykonania zamówienia większej, aniżeli dawałoby po prostu posiadanie doświadczenia

w realizacji systemów o specyfice wskazanej przez zamawiającego w opiniowanym postępowaniu.

W opinii uzupełniającej biegły podkreślił, iż zasadniczo konkurencję ograniczał fakt, iż wymagane było koniunktywne spełnienie wymagania posiadania doświadczenia w modyfikowaniu systemów będących rejestrami publicznymi, i w modyfikowaniu systemów wykorzystujących infrastrukturę klucza publicznego, i w modyfikowaniu systemów przetwarzających dane z zakresu ochrony zdrowia. Taka koniunkcja wymaganego doświadczenia w połączeniu z wymaganiem, by dotyczyło ono modyfikacji, a nie wykonania systemów o wskazanej specyfice powodowała, wg opinii biegłego, iż konkurencja została ograniczona, a jedynym znanym biegłemu wykonawcą spełniającym tak postawione wymagania mogło być konsorcjum P-U (…).

W ocenie biegłego złagodzenie wymagań poprzez dopuszczenie możliwości wykazania się wytworzeniem systemów o wskazanej w siwz specyfice dawałoby innym firmom szanse spełnienia tego typu wymagań.

Z ww. stwierdzeń zawartych w opinii biegłego wynika, co następuje:

Po pierwsze należy zaznaczyć, że łączne postawienie przez zamawiającego wymogów co do realizacji usług dotyczących rejestrów publicznych, usług wykorzystujących strukturę klucza publicznego oraz usług w zakresie systemów przetwarzających dane z zakresu ochrony zdrowia w połączeniu z warunkiem wykonania jedynie modyfikacji takich systemów, a bez możliwości wykazania się doświadczeniem w wytworzeniu tego typu systemów, ograniczyło konkurencję w przedmiotowym postępowaniu do tego stopnia, iż jedynym znanym biegłemu wykonawcą będącym w stanie spełnić tak określone wymagania w czasie prowadzenia niniejszego postępowania było konsorcjum, które złożyło jedyną ofertę w postępowaniu. Po drugie, ograniczenie warunku jedynie do modyfikacji określonych systemów nie było uzasadnione specyfiką zamówienia i celem, jakim jest weryfikacja zdolności wykonawców do jego realizacji. Różnica pomiędzy wykonaniem modyfikacji a wytworzeniem nowego systemu jest bowiem nieistotna dla ustalenia zdolności wykonawcy do realizacji przedmiotowej modyfikacji systemu, gdyż w danej sytuacji wykazanie się doświadczeniem w wytworzeniu nowego systemu dawało podobną gwarancję należytego wykonania zamówienia.

Tym samym złagodzenie opisu warunków udziału w postępowaniu poprzez możliwość wykazania się wytworzeniem systemów o wskazanej w siwz specyfice stworzyłoby szansę udziału w przedmiotowym postępowaniu większej liczbie wykonawców, a jednocześnie

odpowiadałoby charakterowi zamówienia i zapewniało dobór wykonawców posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do jego wykonania.

W związku z tym, że opis warunków udziału w postępowaniu został sporządzony w sposób, który utrudniał uczciwą konkurencję, tj. bez uzasadnienia specyfiką zamówienia dopuszczał możliwość wykazania się doświadczeniem jedynie w modyfikacji wskazanych w siwz systemów, nie uwzględniając doświadczenia w ich wytworzeniu, należy uznać, iż zamawiający, dokonując opisu warunków udziału w postępowaniu, naruszył zasadę uczciwej konkurencji i zasadę równego traktowania wykonawców określone w art. 7 ust. 1 w zw. z art. 22 ust. 2 ustawy Pzp, ograniczając krąg potencjalnych wykonawców mogących ubiegać się o udzielenie niniejszego zamówienia.

Przykład nr 2 (UZP/DKUE/KN/7/12)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 30 kwietnia 2010 r. było *pełnienie obowiązków Zastępstwa Inwestycyjnego i sprawdzenie dokumentacji projektowej podczas realizacji zadania inwestycyjnego pn.: Budowa obiektu wielofunkcyjnego ekspozycyjno-szkoleniowego na terenie G.*

W przedmiotowym postępowaniu zamawiający w pkt V siwz opisał m.in. warunek dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym oraz osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, posiadającymi określone w pkt V ppkt 1.1 siwz uprawnienia budowlane: „O udzielenie niniejszego zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki dotyczące wymaganych uprawnień budowlanych: osoba posiadająca uprawnienia do nadzorowania (kierowania) robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, osoba posiadająca uprawnienia w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych (sanitarnych), osoba posiadająca uprawnienia w specjalności instalacyjnej w zakresie instalacji i urządzeń elektrycznych, osoba posiadająca uprawnienia w specjalności drogowej. Osoby posiadające ww. kwalifikacje lub uprawnienia powinny być zatrudnione przez wykonawcę w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze co najmniej ½ (pół) etatu".

Wykonawca A. - w trybie art. 38 ust. 1 ustawy Pzp – zwrócił się do zamawiającego „o wyjaśnienie i skorygowanie" ww. zapisu siwz. W ocenie wykonawcy, jest on sprzeczny z art.

22 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp i utrudnia uczciwą konkurencję. Ponadto wskazał, iż zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 6 oraz 7 Rozporządzenia Prezesa RM z dnia 30 grudnia 2009 r. *w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form w jakich te dokumenty mogą być składane* (Dz.U. z 2009 r. Nr 226, poz. 1817) nie jest uzasadnione żądanie wymagania zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia. Analogiczne pismo wpłynęło również od wykonawcy D.
Zamawiający w odpowiedzi na powyższe pisma stwierdził, że nie przewiduje zmiany warunku zatrudnienia przez wykonawcę w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze co najmniej ½ (pół) etatu do wykonania zamówienia. Ww. opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunku zamawiający uzasadnił faktem, iż stosunek zatrudnienia określonych osób daje dalej idące zabezpieczenie właściwego pełnienia obowiązków Inwestora Zastępczego niż umowy cywilnoprawne. Wyjaśnił również, że ww. warunek stosunku pracy z osobami posiadającymi uprawnienia budowlane stanowi doprecyzowanie art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp w zakresie oczekiwań potrzeb zamawiającego wobec wykonawcy. Ponadto, zamawiający przytoczył orzecznictwo uzasadniające jego stanowisko.
Wykonawca A. złożył wniosek, w którym zażądał uznania za zgodną z warunkami zamówienia ofertę każdego wykonawcy, który dysponuje osobami o kwalifikacjach zawodowych, doświadczeniu i wykształceniu niezbędnym do wykonania zamówienia, bez względu na podstawę do dysponowania tymi osobami.

W postępowaniu zostały złożone trzy oferty, przy czym zamawiający - powołując się na art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp - odrzucił oferty złożone przez wykonawców A. i M., jako „nie spełniające wymogów siwz rozdział V p 1.1.”, tj. z powodu nie spełnienia przez tych wykonawców warunku zatrudnienia ww. osób w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze co najmniej ½ (pół) etatu. Jako najkorzystniejszą zamawiający wybrał ofertę droższą od ww. odrzuconych ofert.
(…). W świetle art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, zamawiający może żądać od wykonawców jedynie dysponowania osobami o określonych kwalifikacjach, czy uprawnieniach, bez konieczności wykazywania faktu zatrudniania ww. osób, na podstawie stałych umów o pracę. Za słusznością tego stanowiska jednoznacznie przemawia aktualne orzecznictwo KIO oraz stanowisko Głównej Komisji Orzekającej. W wyroku GKO z dnia 15 września 2008 r., wydanym na podstawie poprzedniego stanu prawnego, ale zachowującym aktualność na dzień wszczęcia postępowania (sygn. DF/GKO/4900/38/36/08/1580) wskazano, iż „gramatyczna

wykładnia art. 22 ust. 1 pkt 2 p.z.p., jednoznacznie wskazuje na możliwość spełnienia warunku w przypadku dysponowania własnymi pracownikami, jak również poprzez uzupełnienie potencjału osobowego w ramach umów cywilnoprawnych. Zapisu art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy, stawiającego wykonawcy wymóg dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zadania, nie należy rozumieć jako konieczność zatrudnienia przez wykonawcę określonej ilości osób, niezbędnej do wykonania zadania, na podstawie umowy o pracę. Gdyby bowiem wolą ustawodawcy było postawienie takiego warunku, to z pewnością wyraźnie by go zapisał poprzez użycie zwrotów takich jak: "pracowników", "zatrudnionych na umowę o pracę". Skoro w ustawie użyto zwrotu "dysponują (...) osobami zdolnymi do wykonania zadania", to znaczy, że chodzi tu o możliwość wykorzystania do realizacji zadania określonej ilości osób (fachowców), ale niekoniecznie pracowników". Ponadto nie sposób nie zwrócić uwagi także na treść art. 26 ust. 2b ustawy Pzp, w którym stwierdzono, że „Wykonawca może polegać na wiedzy i doświadczeniu, potencjale technicznym, osobach zdolnych do wykonania zamówienia lub zdolnościach finansowych innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków". Jak wynika z powyższego przepisu, w celu potwierdzenia spełniania opisanego warunku udziału w postępowaniu, wykonawca nie musi nawet dysponować własnymi osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, choćby zatrudnionymi na podstawie umowy cywilnoprawnej. Za wystarczające do spełnienia warunku uważa się dysponowanie takimi osobami za pośrednictwem podmiotu trzeciego składającego zobowiązanie o udostępnieniu zasobów osobowych (wraz z ewentualnymi dokumentami).

Tym samym w świetle przywołanego stanu prawnego oraz orzecznictwa, należy uznać za błędną argumentację zamawiającego, który w piśmie wyjaśniającym z dnia 10 maja 2010 r., dowodził iż: „(…) zakreślony pkt V ppkt 1.1. siwz warunek stosunku pracy z osobami posiadającymi uprawnienia budowlane stanowi doprecyzowanie art. 22 ust. 1 pkt 3 ust. Prawo Zamówień Publicznych, w zakresie oczekiwań i potrzeb Zamawiającego wobec Wykonawców, do czego Zamawiający jest uprawniony". Dodatkowo należy zauważyć, że taki sposób oceny spełniania warunku dotyczącego potencjału kadrowego nie jest proporcjonalny do przedmiotu zamówienia. „Proporcjonalny do przedmiotu zamówienia" oznacza, że opis warunku powinien być adekwatny do osiągnięcia celu, a więc wyboru wykonawcy dającego rękojmię należytego wykonania przedmiotu zamówienia. W ramach opisu sposobu dokonania oceny spełniania warunków na podstawie art. 22 ust. 4 ustawy Pzp, zamawiający zobowiązany jest zatem określić poziom, od którego uzna np. potencjał kadrowy wykonawcy za wystarczający do prawidłowego wykonania zamówienia. W niniejszej sprawie

nie można uznać, że wykonawca dysponujący kadrą na innych podstawach prawnych niż umowy o pracę, nie byłby w stanie należycie zrealizować zamówienia. Dla wykonania zamówienia istotne bowiem są kwalifikacje danych osób, nie zaś rodzaj umowy, w oparciu o którą wykonują swoje zadania. W związku z powyższym zamawiający naruszył art. 22 ust. 4 ustawy Pzp w związku z art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp.

Jednocześnie należy zauważyć, że zamawiający był informowany przez wykonawców o niezasadności takiego opisu sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, jednakże nie zmienił ww. opisu i w konsekwencji odrzucił dwie najtańsze oferty. Na marginesie jedynie należy dodać, że w przypadku uznania, że wykonawca nie spełnia warunku, zamawiający jest zobowiązany wezwać go do uzupełnienia dokumentów w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp, zanim podejmie decyzję o jego ewentualnym wykluczeniu. Niemniej jednak istotą przedmiotowej sprawy jest nieprawidłowy opis warunku.

Należy bowiem zwrócić uwagę, że w przypadku opisania ww. warunku w sposób nie naruszający treści art. 22 ust. 4 ustawy Pzp, w związku z art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp tj. bez wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, zamawiający nie mógłby odrzucić najtańszej oferty z powołaniem się na opis spełniania tego warunku. Wykonawca A. nie tylko nie podlegałby wykluczeniu, a jego oferta – odrzuceniu, jeśli warunek zostałby opisany w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, ale także biorąc pod uwagę cenę oferty (120 658,00 zł brutto) jego oferta winna być uznana za najkorzystniejszą.

Tym samym, podkreślić należy, że ww. opis warunku z naruszeniem treści art. 22 ust. 4 ustawy Pzp, w związku z art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp doprowadził do odrzucenia najkorzystniejszej oferty i wyboru oferty o 154.844,84 zł droższej.

Przykład nr 3 (UZP/DKUE/KU/227/11)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 5 sierpnia 2011 r. była *rozbudowa stacji 400/110 kV.*

Jak wynika z ogłoszenia o zamówieniu oraz z treści siwz, zamawiający dokonał opisu sposobu oceny spełniania warunku udziału w przedmiotowym postępowaniu w zakresie doświadczenia w następujący sposób: wykonawca miał wykazać, że „w okresie ostatnich pięciu latach przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy — w tym okresie wybudował lub zmodernizował co najmniej 5 pól na rozdzielni 220 kV lub 400 kV. Za modernizację pola uznane zostanie dokonanie wymiany (zabudowy)

co najmniej (łącznie): wyłącznika, przekładników prądowych i napięciowych (także kombinowanych) oraz automatyki zabezpieczeniowej. Zakres prac powinien obejmować również uruchomienie pola."

W wyjaśnieniach z dnia 9 stycznia 2012 r. zamawiający wskazał, że: „zasadnicza różnica pomiędzy tymi sieciami [tj. o napięciach 220 kV, 330 kV, 440 kV], sprowadza się jedynie do przesyłu przez nie energii elektrycznej o innej wartości znamionowej napięcia, natomiast zarówno technologia budowy, stopień skomplikowania inwestycji, czy też poziom doświadczenia wykonawcy w budowie każdej z tych sieci bez względu na napięcie są takie same. Tym samym wykonanie instalacji o napięciu czy to 220 kV, 330 kV czy też 440 kV, które stosowane są w sieciach przemysłowych na terenie całej Europy charakteryzuje się zbliżonym poziomem trudności. Zamawiający przyjął więc, że wystarczające będzie wykazanie się pracami obejmującymi instalacje o najniższym napięciu 220 kV".

W związku z powyższym, pismem z dnia 11 stycznia 2012 r. zamawiający został wezwany do uzasadnienia opisu sposobu oceny spełniania warunku doświadczenia w kontekście art. 22 ust. 4 ustawy Pzp, zgodnie z którym opis sposobu dokonania oceny spełniania warunków, o których mowa w ust. 1 tego przepisu, powinien być związany z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Zamawiający w ślad za przytoczonymi powyżej wyjaśnieniami w piśmie z dnia 16 stycznia 2012 r. powtórzył, że „na terenie Europy, funkcjonują elektroenergetyczne sieci przesyłowe o różnych napięciach, w tym 220kV, 330kV, 400kV oraz 750kV. Wartości napięć funkcjonujące w Polsce wynoszą 220kV i 400 kV (i w bardzo niewielkim stopniu 750 kV), zaś w Rosji, niektórych krajach byłego ZSRR (m.in. Litwie, Łotwie, Estonii i Białorusi) oraz Norwegii funkcjonują oprócz sieci 220 kV również sieci przesyłowe o wyższej wartości napięcia, tj. wynoszącej 330 kV. Zasadnicza różnica pomiędzy tymi sieciami sprowadza się jedynie do przesyłu przez nie mocy przy napięciu o innej wartości znamionowej, natomiast zarówno technologia budowy, stopień skomplikowania inwestycji, czy też poziom doświadczenia wykonawcy w budowie każdej z tych sieci bez względu na wartość napięcia są takie same. Tym samym, wykonanie instalacji o napięciu czy to 220 kV, 330 kV czy też 400 kV, które stosowane są w sieciach przesyłowych na terenie całej Europy charakteryzuje się zbliżonym poziomem trudności. Zamawiający przyjął więc, że wystarczające będzie wykazanie się pracami obejmującymi instalacje o napięciu 220 kV. (…)". Ponadto, zamawiający wskazał, iż „warunek udziału w postępowaniu odnosi się więc do napięć jakie stosowane są na liniach przesyłowych będących własnością zamawiającego, czyli tych które są związane ściśle z przedmiotem zamówienia. Ponadto warunek bez wątpienia nie jest

nadmierny (czyli jest proporcjonalny) – dopuszczając możliwość wykazania się pracami na sieciach przesyłowych o napięciu 220 kV, czyli takich jakie funkcjonują w polskim systemie elektroenergetycznym (którego element jest przedmiotem zamówienia) i które są sieciami o najniższym napięciu stosowanym do przesyłu. Dodatkowo odnosząc się do oceny oferty E. S.A. wskazuję, że zamawiający uznał prace, które łączyły w sobie element prac wykonywanych na sieci o napięciu 220 kV i 330 kV tj. na przebudowie pól stacji o napięciu 220 kV i ich dostosowaniu do napięcia 330 kV."

Odnosząc się do powyższego (…) uznać należy, że opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie doświadczenia dokonany przez zamawiającego był nieproporcjonalny. Jak bowiem wynika z wyjaśnień zamawiającego wykonawca, który posiada doświadczenie również w zakresie prac wykonywanych na sieci o napięciu 330 kV, posiada odpowiednie doświadczenie do tego, aby wykonać przedmiot niniejszego zamówienia. Zatem w świetle wyjaśnień zamawiającego należy uznać, iż brak wskazania napięcia 330 kV w ww. opisie warunku (obok wymienionego w nim napięcia 220 kV lub 400 kV) powoduje nieproporcjonalność opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunku doświadczenia do przedmiotu kontrolowanego zamówienia. Zamawiający argumentował powyższy opis sposobu dokonania oceny spełniania warunku tym, że wartości napięć funkcjonujące w Polsce wynoszą 220kV i 400 kV i na takich napięciach będzie pracować wyłoniony wykonawca. Niemniej jednak, jak wynika z wyjaśnień zamawiającego ma on świadomość, że „w Rosji, niektórych krajach byłego ZSRR (m.in. Litwie, Łotwie, Estonii i Białorusi) oraz Norwegii funkcjonują oprócz sieci 220 kV również sieci przesyłowe o wyższej wartości napięcia tj. wynoszącej 330 kV." Dodatkowo, sam zamawiający stwierdził, że wykonanie instalacji o różnych napięciach, w tym także 330 kV, charakteryzuje się podobnym poziomem trudności. Oznacza to, że wykonawcy, którzy posiadali doświadczenie w zakresie instalacji o napięciu 330 kV również byliby w stanie wykonać niniejsze zamówienie, a jednak zamawiający nie dopuścił możliwości wykazania się takim doświadczeniem w opisie warunku. Tym samym opis sposobu spełniania tego warunku nie jest proporcjonalny do celu, jakim jest wybór oferty wykonawcy zdolnego do realizacji zamówienia.

W świetle powyższego twierdzenie zamawiającego, że „warunek bez wątpienia nie jest nadmierny (czyli jest proporcjonalny) – dopuszczając możliwość wykazania się pracami na sieciach przesyłowych o napięciu 220 kV, czyli takich jakie funkcjonują w polskim systemie elektroenergetycznym (którego element jest przedmiotem zamówienia) i które są sieciami o

najniższym napięciu stosowanym do przesyłu" nie znajduje odzwierciedlenia w dokonanym przez zamawiającego opisie sposobu dokonywania oceny spełniania tego warunku. Należy bowiem zauważyć, że zamawiający nie żądał od wykonawców doświadczenia przy instalacjach o napięciu minimum 220 kV, ale o napięciu konkretnie: 220 lub 400 kV. Innymi słowy, zamawiający w żaden sposób nie zakomunikował szerszemu kręgowi wykonawców, że akceptuje również doświadczenie w pracach na napięciach innych niż 220 kV oraz 400 kV, czym mógł ograniczyć krąg wykonawców ubiegających się o przedmiotowe zamówienie.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że zamawiający dokonując opisu sposobu spełniania warunku doświadczenia nieproporcjonalnie do przedmiotu zamówienia naruszył przepis art. 22 ust. 4 ustawy Pzp.

Przykład nr 4 (UZP/DKUE/KU/47/11)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 31 maja 2010 r. było *zaprojektowanie, wybudowanie i uruchomienie części napowierzchniowej Podziemnego Magazynu Gazu (PMG) K. wraz z kolumną wydmuchową.*
O udzielenie niniejszego zamówienia mogli się ubiegać wykonawcy, którzy znajdowali się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia. Wymagane było m.in. wykazanie się przez wykonawców uzyskaniem w każdym z ostatnich trzech lat obrotowych poprzedzających dzień upływu terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu przychodu o równowartości minimum 50 000 000 PLN, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy, wówczas za ten okres.
Na potwierdzenie spełniania ww. warunku wymagane było przedstawienie sprawozdania finansowego albo jego części, a jeżeli podlega ono badaniu przez biegłego rewidenta zgodnie z przepisami o rachunkowości również z opinią odpowiednio o badanym sprawozdaniu albo jego części, a w przypadku wykonawców niezobowiązanych do sporządzania sprawozdania finansowego, innych dokumentów określających obroty, zysk oraz zobowiązania i należności – za ostatnie 3 lata obrotowe, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – za ten okres, z którego będzie wynikać w każdym roku przychód o równowartości minimum 50 000 000 PLN.

W przypadku podmiotów wspólnie ubiegających się o udzielnie zamówienia, dokumenty potwierdzające spełnienie warunków określonych w ogłoszeniu wymagane są od co najmniej jednego z podmiotów ubiegających się o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.
W dniu 9 lipca 2010r. zamawiający udzielił odpowiedzi na pytanie wykonawcy stwierdzając, że w przypadku wspólnego ubiegania się o udzielenie zamówienia przez kilku wykonawców warunek dotyczący uzyskania w każdym z ostatnich trzech lat obrotowych przychodu o równowartości minimum 50 000 000 PLN musi być spełniony przez co najmniej jednego z wykonawców. Ponadto, z wyjaśnień zamawiającego z dnia 14 kwietnia 2011r. wynika, iż wymagał, aby warunek posiadania przychodu w wysokości 50 000 000,00 zł spełniał w całości co najmniej jeden z członków konsorcjum.
(…). Zamawiający formułując opis oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu powinien mieć na uwadze brzmienie art. 23 ust. 3 ustawy Pzp, zgodnie z którym do wykonawców występujących wspólnie stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pojedynczego wykonawcy. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z utrwaloną wykładnią przepisu art. 23 ust. 1 w zw. z art. 23 ust. 3 ustawy Pzp, każdy z wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia obowiązany jest wykazać, iż nie podlega wykluczeniu z udziału w postępowaniu, w świetle art. 24 ust. 1 ustawy Pzp (tzw. warunki negatywne). Natomiast jeżeli chodzi o warunki udziału w postępowaniu określone w art. 22 ust. 1 pkt 2-4 ustawy Pzp, dotyczące potencjału technicznego, osobowego, ekonomicznego i finansowego (tzw. warunki pozytywne), w przypadku konsorcjum, co do zasady, mogą być one spełnione łącznie. Taka wykładnia wynika z samej istoty konsorcjum, które tworzone jest właśnie w celu łączenia potencjału technicznego, osobowego, ekonomicznego i finansowego. Dlatego też potencjały te, co do zasady, podlegają sumowaniu. Zatem, jeżeli po zsumowaniu potencjału wszystkich członków konsorcjum, warunek opisany przez zamawiającego zostanie spełniony przez wszystkich konsorcjantów łącznie, zamawiający winien stwierdzić, że konsorcjum jako wykonawca potwierdził spełnienie warunku udziału w postępowaniu, określonego w art. 22 ust. 1 pkt 2-4 ustawy Pzp. Odmienna interpretacja byłaby sprzeczna z literalnym brzmieniem art. 23 ust. 3 ustawy Pzp, zgodnie z którym do członków konsorcjum stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wykonawcy. Inne traktowanie wykonawców zawiązujących konsorcjum niż wykonawców składających ofertę samodzielnie, naruszałoby także jedną z naczelnych zasad obowiązujących w systemie zamówień publicznych, a mianowicie zasadę równego traktowania wykonawców, wyrażoną w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp.
Tym samym, w przypadku konsorcjum - w celu dokonania oceny spełniania warunku, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, tj. osiągnięcia odpowiedniego przychodu,

należy brać pod uwagę łączny przychód, jaki osiągnęły podmioty tworzące konsorcjum. Dlatego też dla spełnienia powyższego warunku wystarczające jest nie tylko spełnienie opisanego warunku przez jednego nich (tj. jeden członek konsorcjum osiągnął przychód w wysokości 50 000 000,00 zł), ale także spełnienia go w ten sposób, że wszyscy lub niektórzy członkowie konsorcjum łącznie osiągnęli przychód roczny w wysokości 50 000 000,00 zł (np. jeden – 25 000 000,00 zł, drugi 20 000 000,00 zł, a trzeci 5 000 000,00 zł) co w konsekwencji będzie wypełniało wymóg postawiony przez zamawiającego. Istotą tworzenia konsorcjum jest bowiem dopuszczenie do udziału w postępowaniu podmiotów, z których żaden samodzielnie lub w przeważającym zakresie nie mógłby spełnić warunków udziału w postępowaniu. Warunki dotyczące wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia nie powinny ograniczać swobody tworzenia konsorcjum.

Mając na uwadze powyższe rozważania należy uznać, że zamawiający nie może wymagać osiągania przychodu w całości przez co najmniej jednego z członków konsorcjum, ponieważ nie tylko ograniczałoby to swobodę tworzenia konsorcjum ale także sprzeciwiałoby się istocie i celowi zawierania konsorcjum. W świetle powyższego opisanie przez zamawiającego warunku udziału w postępowaniu w taki sposób, że warunek dotyczący uzyskania w każdym z ostatnich trzech lat obrotowych przychodu o równowartości minimum 50 000 000 PLN musi być spełniony przez co najmniej jednego z wykonawców narusza art. 22 ust. 4 ustawy Pzp w związku z art. 7 ust.1 ustawy Pzp. Wymóg ten jest ponadto sprzeczny z istotą i celem tworzenia konsorcjum i stanowi naruszenie art. 23 ust. 3 ustawy Pzp.

Przykład nr 5 (UZP/DKUE/KN/47/11)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 4 marca 2011 r. był *remont strażnicy OSP z przeznaczeniem na cele społeczno – kulturalne.*

Jak wynika z siwz oraz ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający opisał sposób dokonania oceny spełniania warunku dotyczącego posiadania wiedzy i doświadczenia poprzez wymóg udokumentowania przez wykonawców, że w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie, wykonali co najmniej 3 roboty w zakresie (budowy) obiektów użyteczności publicznej o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 329 m^2 każdy obiekt.

Jak ustalono na podstawie dokumentacji przedmiotowego postępowania, przedmiot zamówienia (zakres prac) obejmował: wymianę pokrycia dachu i ścian piętra; wymianę

stolarki okiennej i drzwiowej; izolację termiczną ścian; remont pomieszczeń sanitarnych i gospodarczych; remonty wykończeniowe; wykonanie elewacji; wykonanie instalacji gazowej, elektrycznej, centralnego ogrzewania i wykonanie kotłowni; wykonanie zbiornika na ścieki i przyłącze kanalizacyjne; wykonanie instalacji zimnej i ciepłej wody, instalacji kanalizacji sanitarnej.

(…). W tym miejscu należy wskazać, iż wszystkie ww. prace wchodzące w zakres przedmiotowego zamówienia mogą być wykonywane w różnego rodzaju obiektach i nie ma powodu, dla którego wykonawca posiadający doświadczenie w zakresie ww. prac zrealizowanych w obiekcie innym niż obiekt użyteczności publicznej, nie mógł ich wykonać także w przedmiotowym postępowaniu. Wymóg wykazania przez wykonawcę zadań wykonanych na obiektach użyteczności publicznej uniemożliwiał ubieganie się o zamówienie wykonawcom, którzy mają doświadczenie w remontach obiektów innego rodzaju, ale w zakresie prac o zbliżonym charakterze, których sposób realizacji i poziom skomplikowania jest taki sam, jak w przypadku inwestycji objętej niniejszym zamówieniem.

Reasumując należy uznać, że dokonany w przedmiotowym postępowaniu opis sposobu dokonania oceny spełniania warunku posiadania wiedzy i doświadczenia jako nieadekwatny i nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia narusza art. 22 ust. 4 ustawy Pzp oraz zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców wynikające z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Ogranicza on bowiem krąg podmiotów potencjalnie zainteresowanych realizacją zamówienia poprzez wyłączenie z ubiegania się o udzielenie zamówienia podmiotów zdolnych do świadczenia określonych robót budowlanych, lecz nie posiadających doświadczenia związanego z realizacją robót budowlanych na obiektach użyteczności publicznej. Innymi słowy: ww. opis sposobu spełniania warunku doświadczenia uniemożliwiał złożenie ofert wykonawcom, którzy posiadali doświadczenie w zakresie odpowiednich robót budowlanych, ale nie realizowanych na obiektach użyteczności publicznej. Wyżej opisany warunek udziału w postępowaniu należy uznać za nadmierny, który mógł ograniczyć dostęp do zamówienia potencjalnym wykonawcom, którzy nie wykonywali robót budowlanych na obiektach użyteczności publicznej. Wymóg taki mógł zatem prowadzić do ograniczenia uczciwej konkurencji. Tym samym, zamawiający dokonując w powyższy sposób opis oceny spełniania warunku doświadczenia naruszył art. 22 ust. 4 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp.

Przykład nr 6 (UZP/DKUE/KN/44/11)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 11 maja 2011 r. było *zorganizowanie i przeprowadzenie usług o charakterze szkoleniowym i edukacyjnym wraz z zapewnieniem usług opieki dla 15 dzieci na czas trwania zajęć.*

Zgodnie z treścią ogłoszenia o zamówieniu i siwz, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu dotyczących wiedzy i doświadczenia zamawiający wymagał przedłożenia wykazu wykonanych usług szkoleniowych w okresie ostatnich 3 lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, a jeżeli okres działalności jest krótszy - w tym okresie, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej, o wartości co najmniej 100 000 zł brutto, o charakterze i złożoności tożsamej z przedmiotem zamówienia z podaniem ich wartości, przedmiotu, dat wykonania i odbiorców oraz załączeniem dokumentu potwierdzającego, iż usługi te zostały należycie wykonane.

(…). Jak wynika z wyjaśnień zamawiającego przedstawionych w piśmie z dnia 19 stycznia 2012 r., „postawiony warunek nie tyle miał się odnosić wprost do posiadania doświadczenia w realizacji zamówienia publicznego, którego źródła finansowania znajdują się w funduszach UE, lecz przede wszystkim posiadania doświadczenia w realizacji zamówień na analogiczne usługi, których przedmiot obejmował, poza merytoryczną kwestią (tu usługa edukacyjno-szkoleniowa), również wiele kwestii „okołomerytorycznych", których wymogi i charakter realizacji określone są w całym szeregu dokumentów, takich jak: „Wytyczne dotyczące oznakowania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki", „Strategia Komunikacji Funduszy Europejskich w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013 wraz z załącznikiem Nr 1" i „Wytyczne w zakresie informacji i promocji". (…). Doświadczenie zamawiającego płynące z doboru wykonawców do realizowanych projektów współfinansowanych ze środków UE wskazuje, że kwestie przejawiające się chociażby w oznaczeniu i oznakowaniu pomieszczeń, certyfikatów, wszelkich dokumentów przygotowywanych na potrzeby realizacji usługi, materiałów szkoleniowych przekazywanych uczestnikom oraz wszelkich aspektów związanych z metodologią rozliczania wykonywanej usługi charakterystycznych dla projektów współfinansowanych ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, niejednokrotnie traktowane były przez wykonawców jako mało istotne. Komisja Europejska zaś, bezpośrednio lub za pośrednictwem Instytucji Pośredniczących w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE, wskazywała w szeregu dokumentów na wagę i znaczenie wymienionych, niejednokrotnie podnosząc ich rangę powyżej prawidłowości merytorycznej realizacji projektów".

Odnosząc się do przywołanych powyżej argumentów zamawiającego należy przede wszystkim wskazać, iż zamawiający nie wykazał, że przedstawiony opis sposobu oceny spełniania warunków posiadania wiedzy i doświadczenia wykonawcy jest proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, tj. nie wykazał, że inni wykonawcy posiadający doświadczenie w świadczeniu tego samego rodzaju usług, ale niewspółfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, nie byliby w stanie wykonać przedmiotowego zamówienia. Stwierdzić bowiem należy, że wykonawca posiadający doświadczenie w realizacji usług tożsamych do przedmiotu zamówienia, tj. usług szkoleniowych oraz usług z zakresu doradztwa zawodowego, daję rękojmię prawidłowej realizacji przedmiotu zamówienia, bez względu na sposób finansowania danego zamówienia. O doświadczeniu wykonawcy świadczy bowiem rodzaj, wielkość i złożoność usługi, której realizacją może się wykazać, nie zaś sposób jej finansowania.

Należy także zwrócić uwagę na wyniki audytu Komisji Europejskiej z 2005 r. dotyczącego projektów Funduszu Spójności, w którym Komisja Europejska m.in. podniosła niezasadność stawiania przez beneficjentów warunku doświadczenia w projektach współfinansowanych ze środków UE.

Niezależnie od powyższego, w celu zapewnienia właściwej realizacji tej części zamówienia, która odnosi się bezpośrednio do czynności związanych z pozamerytoryczną częścią usługi, tj. do oznaczenia poszczególnych elementów logo Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz do rozliczenia projektu współfinansowanego ze środków UE, zamawiający mógł też opisać warunek w zakresie dysponowania przez wykonawcę osobą posiadającą doświadczenie w tego rodzaju czynnościach. Pozwoliłoby to na złożenie ofert przez wykonawców posiadających doświadczenie w usługach podobnych do będących przedmiotem zamówienia, ale niewspółfinansowanych ze środków UE, a zatem nie ograniczałoby konkurencji jedynie do firm realizujących usługi dofinansowywane ze środków unijnych. Jednocześnie wykonawca sam nie posiadający doświadczenia w usługach z udziałem środków UE, ale dysponujący na dowolnych zasadach ww. osobą, byłby zdolny do prawidłowego wykonania pozamerytorycznej części zamówienia. Jak ponadto wskazał sam zamawiający, wytyczne dotyczące projektów współfinansowanych ze środków UE zostały określone w dokumentach, które są dostępne dla wszystkich wykonawców. Należy zatem stwierdzić, że wykonawca posiadający doświadczenie w realizacji usług tożsamych do przedmiotu zamówienia, jednak niewspółfinansowanych ze środków UE, który byłby

zainteresowany realizacją przedmiotowego zamówienia, mógł zapoznać się z odpowiednimi regulacjami i w sposób prawidłowy wykonać przedmiot zamówienia. Ponadto, nie ma żadnych podstaw do twierdzenia, że posiadanie doświadczenia w realizacji usług współfinansowanych ze środków UE stanowi gwarancję, że wykonawca nie będzie traktował „pozamerytorycznych" elementów usługi jako mniej istotnych.

Dokonany przez zamawiającego w kontrolowanym postępowaniu opis sposobu oceny spełniania warunku posiadania wiedzy i doświadczenia należy zatem uznać za nieproporcjonalny i ograniczający konkurencję, ponieważ zawęził krąg potencjalnych wykonawców tylko do tych, którzy mieli doświadczenie w realizacji usług współfinansowanych ze środków UE, mimo że inni wykonawcy również byliby w stanie świadczyć ww. usługi. Dla prawidłowego wykonania usług szkoleniowych nie jest bowiem istotne źródło finansowania usług, które wykonawca dotąd wykonywał i wymóg taki nie jest niezbędny do dokonania wyboru wykonawcy zapewniającego należyte wykonanie zamówienia. Tym samym, opis ww. warunku nie był proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Reasumując, powyższym opisem sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu zawartym w ogłoszeniu o zamówieniu oraz siwz zamawiający naruszył art. 22 ust. 4 ustawy.

Przykład nr 7 (UZP/DKUE/KN/43/11)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 13 października 2010 r. było *wykonanie robót budowlano-montażowych dla projektu pn. "Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej G."*.

W ogłoszeniu o zamówieniu oraz w pkt 5 ppkt 5.1.2 siwz zamawiający dokonał opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu dotyczącego doświadczenia wykonawcy poprzez wymaganie wykazania się wykonaniem w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowego ukończenia - co najmniej jednej roboty budowlanej o wartości co najmniej 36 mln PLN netto, polegającej na:

- budowie/rozbudowie/modernizacji/przebudowie oczyszczalni ścieków o średniej dobowej przepustowości co najmniej 2800 m^3/dobę i

- budowie/rozbudowie/modernizacji/przebudowie stacji wodociągowej o zapotrzebowaniu na wodę o wielkości co najmniej 2000 m^3/dobę i
- budowie i/lub przebudowie sieci kanalizacji sanitarnej o długości co najmniej 5000 mb i
- budowie i/lub przebudowie sieci wodociągowej o długości co najmniej 5000 mb.

Za ukończone uznaje się roboty budowlane dla których zostało wydane minimum Świadectwo Przejęcia w rozumieniu Warunków Kontraktowych FIDIC (Międzynarodowa Federacja Inżynierów Konsultantów - Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils) lub dokument równoważny potwierdzający zakończenie robót, np. protokół odbioru końcowego.

W trakcie postępowania wykonawcy (…) zwracali się do zamawiającego o interpretację i zmianę tak dokonanego opisu sposobu dokonywania oceny warunku udziału w postępowaniu, poprzez dopuszczenie możliwości wykazania się doświadczeniem w realizacji wyżej opisanych robót wykonanych łącznie, w ramach więcej niż jednej umowy. Wykonawcy kwestionowali nieuznawanie przez zamawiającego referencji z zakresu wykonania robót budowlanych, mimo iż wykonali podobne roboty, ale w ramach oddzielnych zadań (np. wybudowali dużo większą oczyszczalnię ścieków z dużo większą długością kanalizacji sanitarnej, ale w tym zadaniu nie wykonali budowy stacji wodociągowej, którą mają wykonaną w innym zadaniu łącznie z budową sieci wodociągowej, czy też każdy z tych zakresów wykonali o większych parametrach, ale oddzielnie) oraz podnosili, iż doświadczenie zgromadzone przy realizacji odrębnych zamówień inwestycyjnych przy realizacji przedmiotowego warunku niczym nie różni się od doświadczenia przy realizacji przedmiotowego warunku wyłącznie na jednym zadaniu inwestycyjnym, jak również że tak określony warunek ogranicza konkurencję preferując wielkie firmy jako potencjalnych wykonawców ww. zamówienia. Z dokumentacji postępowania wynika, iż pomimo ww. wniosków wykonawców, zamawiający pozostawił sposób oceny warunku bez zmian. Tym samym wykazanie się robotami budowlanymi we wskazanym zakresie, wykonanymi w ramach oddzielnych zamówień, nie spełniałoby warunku udziału w postępowaniu.

Z wyjaśnień zamawiającego wynika, że powyższy warunek zamawiający sformułował kierując się przedmiotem i wartością zamówienia. (…). W związku z tym, iż ww. zamówienie jest złożone i będzie realizowane na terenie miasta, w wielu przypadkach w miejscach o intensywnej zabudowie, powodując jednocześnie duże utrudnienia w ruchu komunikacyjnym, niezwykle istotnym jest, aby wykonawca, który miałby realizować przedmiotowe zamówienie, dysponował niezbędnym doświadczeniem i wiedzą w zakresie jednoczesnej

realizacji robót polegających na budowie/rozbudowie/modernizacji/przebudowie oczyszczalni ścieków i budowie /rozbudowie/modernizacji/przebudowie stacji wodociągowej i budowie i/lub przebudowie sieci kanalizacji sanitarnej i budowie i/lub przebudowie sieci wodociągowej (przedmiotowe zamówienie jest w ostatnich latach największym co do zakresu rzeczowego i finansowego przedsięwzięciem w G.). Zdaniem zamawiającego brak ww. doświadczenia spowodowałby, iż zamówienie zostałoby zrealizowane w sposób nieprawidłowy. Zważywszy na rodzaj i znaczenie obiektów, których dotyczy zamówienie, m.in. oczyszczalnia ścieków, niezwykle istotnym jest, aby przedmiotowe zamówienie zostało wykonane w sposób należyty. Realizacja zamówienia w sposób nienależyty wygenerować może wysokie koszty społeczne, w szczególności związane z ochroną środowiska, zanieczyszczeniem przepływającej przez G. rzeki stanowiącej rezerwat przyrody oraz źródło wody pitnej dla dalej położonych aglomeracji.

W wyniku kontroli Prezes Urzędu stwierdził, że (…) wymaganie wykazania się wykonaniem w ramach jednej umowy robót budowlanych takich jak budowa/ rozbudowa/ modernizacja/ przebudowa oczyszczalni ścieków i stacji wodociągowej oraz budowa i/lub przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej jest warunkiem nieproporcjonalnym do przedmiotu zamówienia, naruszającym zasadę uczciwej konkurencji poprzez ograniczenie dostępności zamówienia dla wykonawców, którzy realizowali wiele takich inwestycji o porównywalnej wartości w ramach różnych umów.
Zamawiający w swoich wyjaśnieniach ograniczył się do stwierdzenia, że tylko tak opisany warunek daje rękojmię należytego wykonania zamówienia, uzasadniając to złożonością zamówienia, które będzie realizowane na terenie miasta, w wielu przypadkach w miejscach o intensywnej zabudowie, powodując jednocześnie duże utrudnienia w ruchu komunikacyjnym. Powyższych wyjaśnień nie można uznać za wystarczające dla tak obostrzonego opisu warunku udziału w postępowaniu, bowiem właściwe wykonanie zamówienia byłby w stanie zapewnić wykonawca, posiadający doświadczenie w realizacji inwestycji o odpowiednim stopniu skomplikowania, jednak niekoniecznie obejmującym swoim zakresem wszystkie wymagane przez zamawiającego zadania, czy też w realizacji wskazanych robót łącznie w ramach kilku inwestycji budowlanych. Fakt wykonywania wszystkich ww. robót łącznie jako jednej roboty budowlanej, tj. na podstawie jednej umowy nie ma bowiem związku z wykonywaniem tego rodzaju robót w terenie miejskim przy ruchu komunikacyjnym. W szczególności ww. roboty łącznie mogły być przez danego wykonawcę realizowane w całości lub w części na terenie wiejskim, co oznaczałoby, że taki wykonawca nie dysponowałby

doświadczeniem w realizacji robót przy dużym ruchu komunikacyjnym. Niezależnie od powyższego dla prawidłowej realizacji niniejszego zamówienia największe znaczenie ma doświadczenie wykonawcy i jego kadry w zakresie wykonywania robót tego samego rodzaju, nie zaś doświadczenie w wykonywaniu tych robót w określonym terenie. Opis sposobu spełniania ww. warunku nie odnosi się zresztą do rodzaju środowiska, w którym roboty te były wykonywane, tylko do wymogu, aby roboty te były wykonywane w ramach jednej umowy. Taki opis warunku nie jest natomiast niezbędny do zbadania zdolności wykonawców do wykonania zamówienia, a zatem nie jest proporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Wobec powyższego należy uznać, że dokonując opisu sposobu dokonywania oceny warunku udziału w postępowaniu poprzez wymaganie wykonania wszystkich ww. robót w ramach jednej umowy, zamawiający naruszył dyspozycję art. 22 ust. 4 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Należy również wskazać, że naruszenie to skutkowało wykluczeniem wykonawcy konsorcjum M. Sp. z o.o., który złożył najkorzystniejszą ofertę, ze względu na wykazanie się doświadczeniem w wykonaniu wskazanych robót w zakresie znacznie przekraczającym wymagania zamawiającego, wykonanych na rzecz jednego inwestora lecz w ramach kilku umów. Ponadto pozostali wykonawcy wnioskujący o zmianę opisu sposobu oceny przedmiotowego warunku udziału w postępowaniu nie złożyli ofert, co również świadczy o tym, że ww. opis warunku utrudniał dostęp do zamówienia, a w konsekwencji - utrudniał uczciwą konkurencję.

Przykład nr 8 (UZP/DKUE/KN/35/11)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 25 maja 2010 r. było *zarządzanie projektem wraz z promocją.*
W ogłoszeniu o zamówieniu (pkt III.3) oraz w siwz (pkt VII) zamawiający określił warunki udziału w przedmiotowym postępowaniu oraz dokonał opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków wskazując, iż:
1) Doświadczenie zawodowe – wykonawca musiał wykazać, że w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał z należytą starannością:

- w zakresie Zadania nr 1:

co najmniej dwa kontrakty wykonywane na rzecz Jednostek Samorządu Terytorialnego, w ramach projektów realizowanych przez te Jednostki Samorządu Terytorialnego ze środków unijnych, polegające na:

a) przygotowywaniu niezbędnych sprawozdań i raportów dla Instytucji Pośredniczącej jak również pomocy w rozliczaniu projektu realizowanego z wykorzystaniem środków unijnych,

b) wykonywaniu zadań związanych z zarządzaniem projektem, w tym: analiza i monitorowanie ryzyka w projekcie, monitorowanie oraz nadzór nad prawidłową realizacją projektu, uczestniczenie w procedurach odbioru projektów,

c) sporządzaniu dokumentacji przetargowej (minimum treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia),

dla projektów o wartości co najmniej 5 mln zł netto każdy, których przedmiotem było wdrożenie systemu informatycznego, w tym co najmniej jeden z tych projektów obejmował budowę lub rozwój systemu zarządzania oświatą w co najmniej 150 placówkach oświatowych prowadzonych przez jedną Jednostkę Samorządu Terytorialnego.

- w zakresie Zadania nr 2:

a) co najmniej jeden kontrakt polegający na wsparciu merytorycznym i koordynacji prac przy wdrożeniu lub rozwoju zcentralizowanego sytemu informatycznego obejmującego co najmniej 150 placówek oświatowych prowadzonych przez Jednostkę Samorządu Terytorialnego.

2) Potencjał kadrowy – wykonawca musiał wykazać, że dysponuje lub będzie dysponować osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, które posiadają kwalifikacje, wiedzę i doświadczenie niezbędne do wykonania zamówienia, odpowiadające minimalnym warunkom określonym poniżej:

- w zakresie Zadania nr 1:

a) Zespół ekspertów unijnych - minimum 3 specjalistów posiadających wykształcenie, kwalifikacje i doświadczenie w zakresie zarządzania co najmniej dwoma projektami dofinansowanymi ze środków unijnych, w tym co najmniej jednym projektem wykonywanym na rzecz Jednostki Samorządu Terytorialnego, o wartości projektu co najmniej 5 mln zł netto, którego przedmiot obejmował budowę lub rozwój systemu zarządzania oświatą w co najmniej 150 placówkach oświatowych prowadzonych przez jedną Jednostkę Samorządu Terytorialnego, w tym:

- minimum jeden ekspert ds. architektury, posiadający wykształcenie wyższe informatyczne lub ekonomiczne oraz kwalifikacje w zakresie tworzenia architektur systemów informatycznych klasy Enterprise, potwierdzone certyfikatem TOGAF lub równoważnym,

- minimum jeden ekspert ds. finansów, posiadający wykształcenie wyższe ekonomiczne oraz doświadczenie w całościowym rozliczaniu projektów dofinansowanych ze środków unijnych,
- minimum jeden ekspert ds. prawa unijnego, posiadający wykształcenie wyższe prawnicze;

b) Zespół kierowników projektów - minimum 2 specjalistów posiadających wykształcenie wyższe informatyczne lub ekonomiczne i doświadczenie w zakresie zarządzania projektami, potwierdzone uczestnictwem w całościowym zarządzaniu przynajmniej dwoma projektami informatycznymi oraz certyfikat PRINCE2 Foundation lub równoważny, w tym co najmniej jeden ze specjalistów posiada doświadczenie w zakresie zarządzania co najmniej jednym projektem dofinansowanym ze środków unijnych wykonywanym na rzecz Jednostki Samorządu Terytorialnego o wartości projektu co najmniej 5 mln zł netto, którego przedmiot obejmował budowę lub rozwój systemu zarządzania oświatą w co najmniej 150 placówkach oświatowych prowadzonych przez jedną Jednostkę Samorządu Terytorialnego.

- w zakresie Zadania nr 2:

a) minimum jeden ekspert ds. informatycznych, który:
- ukończył studia wyższe o kierunku informatyka o specjalizacji systemy operacyjne i sieci komputerowe lub ukończył studia wyższe o kierunku informatyka w zakresie systemy i sieci komputerowe,
- posiada doświadczenie w koordynowaniu pracami przy wdrożeniu lub rozwoju zcentralizowanego systemu informatycznego w co najmniej 150 placówkach oświatowych prowadzonych przez Jednostkę Samorządu Terytorialnego,
- posiada wiedzę w zakresie konfiguracji szkolnych sieci komputerowych, potwierdzoną co najmniej jednokrotnym prowadzeniem szkolenia dla administratorów szkolnych sieci komputerowych, w akredytowanych ośrodkach MEN.

(…). W celu ustalenia, czy zamawiający opisał sposób oceny spełniania warunków udziału w przedmiotowym postępowaniu w sposób, który mógł utrudnić uczciwą konkurencję, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych pismem dnia 20.09.2011 r. wystąpił do Eksperta o sporządzenie opinii w przedmiotowym zakresie.

Poddawszy analizie dokonany przez zamawiającego opis sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu Ekspert w opinii z dnia 21.10.2011 r., w odniesieniu do warunku doświadczenia wskazał (pkt 2.2.2 opinii), iż *w zakresie Zadania nr 1 zamawiający wymagał, aby wykonawca posiadał doświadczenie w zakresie przygotowania niezbędnych sprawozdań i raportów dla Instytucji Pośredniczącej oraz pomocy w rozliczaniu projektu unijnego, zarządzania projektem oraz sporządzania dokumentacji przetargowej w projektach*

o wartości co najmniej 5 mln zł netto, których przedmiotem było wdrożenie systemu zarządzania oświatą w co najmniej 150 placówkach oświatowych prowadzonych przez jedną Jednostkę Samorządu Terytorialnego.

Wg najlepszej wiedzy Biegłego opisane tu czynności związane z raportowaniem, sprawozdawczością i rozliczaniem projektu unijnego, jak i sporządzaniem dokumentacji przetargowej (tym bardziej, iż "wsad merytoryczny" zostanie opracowany w ramach drugiego z opiniowanych tu projektów) nie różnią się istotnie w zależności od beneficjenta projektu, lecz o ich kształcie decydują wymagania adresatów tego typu dokumentacji (np. Instytucji Pośredniczącej) a w zakresie dokumentacji przetargowej uniwersalne przepisy Prawa Zamówień Publicznych. Tym samym samo wymaganie posiadania doświadczenia w realizacji tego typu czynności jest oczywiście uzasadnione przedmiotem zamówienia, lecz wymaganie posiadania doświadczenia we wskazanych wyżej czynnościach wykonywanych w projektach adresowanych do oświaty podlegającej JST nie znajduje już uzasadnienia. Podkreślić należy, że rękojmię należytego wykonania zamówienia dawałyby tutaj podmioty generalnie posiadające doświadczenie w doradztwie w prowadzeniu "projektów unijnych" (sprawozdawczość, rozliczenia, dokumentacja projektu unijnego) o odpowiedniej wielkości, niekoniecznie realizowanych na zamówienie instytucji państwowych lub samorządowych. (...).

W zakresie zadania nr 2 zamawiający wymagał, by wykonawca wykonał co najmniej jeden kontrakt polegający na wsparciu merytorycznym i koordynacji przy rozwoju scentralizowanego systemu informatycznego obejmującego co najmniej 150 placówek oświatowych prowadzonych przez Jednostkę Samorządu Terytorialnego.

W ocenie Biegłego wymaganie posiadania wskazanego powyżej doświadczenia w koordynacji projektów informatyzacji oświaty samorządowej jest uzasadnione przedmiotem zamówienia, w którym nadzór techniczny nad realizacją projektu wymaga (np. w aspekcie oprogramowania aplikacyjnego wspierającego działanie placówki oświatowej) wiedzy o funkcjonowaniu jednostek oświatowych, a jej posiadanie może zagwarantować przede wszystkim uczestnictwo w podobnych projektach na rzecz podobnych jednostek. Jak wynika z treści p. 2.3 sformułowane wymaganie, by projekt dotyczył min. 150 placówek oświatowych jest jednak zbyt wyśrubowane, brak mu logicznego uzasadnienia i zasadniczo ogranicza konkurencję.

W przywołanym powyżej punkcie 2.3 opinii Ekspert udzielił również odpowiedzi na pytanie, *ile projektów informatycznych polegających na budowie lub rozbudowie systemu zarządzania*

oświatą w co najmniej (...) 150 placówkach oświatowych prowadzonych przez jedną jednostkę samorządu terytorialnego o wartości minimum 5 mln zł netto (...) zrealizowanych zostało w Polsce w terminie 3 lat przed upływem terminów składania ofert (chodzi o projekty, które *mogły być wykazane na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniach)?*
Odpowiadając na powyższe Ekspert wskazał, iż *generalnie rozwój zainteresowania systemami zarządzania oświatą nastąpił w ostatnich latach. Projekt tej wielkości mógł dotyczyć przede wszystkim największych miast w Polsce - tj. miast wojewódzkich. Wg przeprowadzonej kwerendy Internetowej, która nie daje 100% gwarancji, iż wykryto wszystkie możliwe przedsięwzięcia (...), jedyny zakończony projekt tej skali to projekt zrealizowany w latach 2005 - 2007 w Krakowie, za ok. 8 mln zł. Do podobnego projektu przystąpił w tym roku Gdańsk (191 placówek, koszt ok. 11 mln zł). Zrealizowano natomiast wiele projektów w mniejszych miejscowościach.*
Tak ostre wymagania w mej ocenie znacząco i w sposób nieuzasadniony ograniczyły konkurencję w ubieganiu się o przedmiotowe zamówienia. Podkreślić należy, iż liczba placówek objętych projektem nie jest głównym czynnikiem rękojmi należytego wykonania przedmiotowych zamówień, gdyż co do zasady konstrukcja systemów tego typu cechuje się dużą powtarzalnością, a przez to większa liczba placówek zwiększa jedynie nakład pracy, która jednak jest w swej istocie podobna w projekcie obejmującym np. 30 placówek wszystkich typów, co w projekcie obejmującym 100, czy 150 placówek.

W odniesieniu do warunku dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, w opinii Eksperta, w zakresie Zadania nr 1, *o ile wszystkie wskazane role ocenić należy jako potrzebne przy realizacji zamówienia (...), o tyle wymagania w zakresie kompetencji i doświadczenia są w mej ocenie w istotnej części nie uzasadnione przedmiotem zamówienia i specyfiką projektu, w ramach którego są one udzielane, szczególnie w kontekście ustaleń zawartych w punkcie 2.3.*
Generalnie oceniam wymaganie posiadania doświadczenia w projekcie oświatowym za nieuzasadnione - specyfika branży edukacyjnej, przedmiot zamówienia i projektu, w ramach którego jest ono udzielane nie uzasadniają posiadania takiego doświadczenia. W szczególności:

- *Zarządzanie projektem jest realizowane w oparciu o uniwersalne metodyki (np. PRINCE2, PMBOK czy IPMA) - wystarczające jest więc doświadczenie w zarządzaniu projektem, co najwyżej projektem współfinansowanym ze środków UE;*

- *Dokumentowanie projektu współfinansowanego ze środków UE i związana z tym sprawozdawczość nie zależy od branży tylko od wymagań określonych przez jednostki zajmujące się dystrybucją przydziałem i dystrybucją funduszy (m.in. jednostki pośredniczące) – w tym zakresie z pewnością wystarczy doświadczenie w projekcie współfinansowanym ze środków UE;*
- *Kwestie architektury i technologii informatycznych są niezależne od branży edukacyjnej. Wymaganie posiadania certyfikatów z obszaru architektury korporacyjnej opisanej w TOGAF również nie wydaje się potrzebne - trudno zrozumieć do czego wiedza na temat tego ogólnego podejścia (nie zawierającego de facto wytycznych konstrukcyjnych) może się przydać w realizacji zadań objętych zamówieniem tym bardziej, iż jego stosowanie nie jest wymagane w dokumentacji przetargowej.*

W zakresie Zadania nr 2, o ile niewątpliwie ekspert ds. informatycznych jest niezbędny przy nadzorze technicznym nad projektem, o tyle wymagania co do kwalifikacji tej osoby budzą zasadnicze wątpliwości odnośnie wszystkich wymaganych pozycji opisujących kompetencje i doświadczenia takiej osoby. Nie jest w ogóle zrozumiałe dlaczego wymagana jest tak specyficzna specjalność ukończonych studiów (co do zasady - absolwenci większości wiodących uczelni nie spełniają tak zakreślonego wymagania z uwagi na brak takich specjalności w ofercie dydaktycznej tych uczelni) zamiast np. konkretnej znajomości technologii sieciowych i systemów operacyjnych potwierdzonych odpowiednimi szkoleniami/certyfikatami; doświadczenie w koordynacji prac może mieć tu pewne znaczenie, ale tak zasadnicze wyśrubowanie wymagań co do specyfiki i wielkości projektu nie ma uzasadnienia (zwłaszcza w kontekście ustaleń z p. 2.3), podobnie, jak trudno uznać, za uzasadnione wymaganie prowadzenia szkolenia dla administratorów szkolnych sieci komputerowych - szkolne sieci komputerowe nie stanowią jakiejś wyodrębnionej kategorii sieci komputerowych (mieszczą się generalnie w kategorii sieci lokalnych i to wiedzy z tego zakresu należałoby tu wymagać), nawet, jeśli MEN prowadzi pewne działania standaryzacyjne, to wystarczająca do realizacji zamówienia polegającego na koordynacji merytorycznej prac jest odpowiednia wiedza z zakresu sieci komputerowych potwierdzona szkoleniami, czy certyfikatami.

Mając na uwadze przytoczony powyżej stan faktyczny oraz prawny, w szczególności treść opinii biegłego powołanego na potrzeby przedmiotowego postępowania zauważyć należy, iż zamawiający opisał warunki udziału w przedmiotowym postępowaniu nieproporcjonalnie do przedmiotu zamówienia i w sposób, który mógł utrudnić uczciwą konkurencję.

Nieproporcjonalne do przedmiotu zamówienia było odwołanie się przy opisie warunku doświadczenia (w zakresie obydwu zadań) do realizacji projektów oświatowych podlegających pod jedną jednostkę samorządu terytorialnego, gdyż również podmioty posiadające doświadczenie w realizacji projektów na rzecz innych instytucji dawały rękojmię należytego wykonania przedmiotu umowy. Jak wskazał bowiem biegły, czynności należące do zadań wykonawcy określone są przez instytucje przyznające środki (np. Instytucje Pośredniczące), natomiast ich charakter nie zależy od rodzaju beneficjenta. W tym kontekście wykonawca, który posiadał doświadczenie w zarządzaniu projektem unijnym na rzecz podmiotów innych niż wskazane w opisie warunku, również byłby w stanie wykonać zamówienie.

W przedmiotowej sprawie za nieproporcjonalne do przedmiotu zamówienia oraz ograniczające konkurencję uznać również należy odwołanie się zamawiającego przy opisie warunków (doświadczenia oraz dysponowania personelem) do projektu obejmującego zcentralizowany system informatyczny dla 150 placówek oświatowych. Jak podniesiono w opinii eksperckiej, co do zasady konstrukcja systemów informatycznych tego typu cechuje się dużą powtarzalnością, a przez to większa liczba placówek zwiększa jedynie nakład pracy. Tym samym nie ma uzasadnienia dla odwołania się w opisie warunku do aż 150 placówek oświatowych, skoro wiedza i doświadczenie wykonawcy lub jego kadry byłyby wystarczające do wykonania przedmiotu zamówienia już przy liczbie np. kilkudziesięciu takich placówek. Argumentem przemawiający za stwierdzeniem, iż powyższe ograniczało konkurencję jest przeprowadzona w ramach sporządzania opinii kwerenda z której wynika, iż jedynym zakończonym projektem tej skali na dzień składania i otwarcia ofert był zrealizowany w latach 2006-2007 projekt „Zintegrowany System Zarządzania Oświatą w Krakowie" na rzecz Miasta Krakowa. Niniejsze stanowisko znajduje potwierdzenie w dokumentacji przedmiotowego postępowania – ww. projekt z Krakowa ujęty został w wykazie doświadczenia wykonawcy – N., który jako jedyny złożył ofertę na Zadanie nr 1.

Jak wskazano powyżej, również część wymagań w zakresie kompetencji i doświadczenia członków personelu przewidzianego do realizacji przedmiotu zamówienia, nie znajduje uzasadnienia w przedmiocie zamówienia oraz specyfice projektu. W szczególności wymóg posiadania przez eksperta ds. architektury certyfikatu TOGAF lub równoważnego oraz wymogi posiadania opisanego w warunku wykształcenia nie były niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia.

Ww. wymogi stanowiące część opisu sposobu oceny spełniania warunków nie były zatem niezbędne do osiągnięcia celu, jakim jest wybór wykonawcy zdolnego do realizacji

przedmiotu zamówienia, tym samym nie były proporcjonalne do przedmiotu zamówienia. Jednocześnie tak opisane wymogi mogły utrudniać dostęp do ww. zamówienia, o czym świadczy fakt, że w obu częściach postępowania złożono po 1 ofercie.

Wobec powyższego należy uznać, iż zamawiający dokonując w ww. sposób opisu oceny spełniania warunków udziału w przedmiotowym postępowaniu w zakresie doświadczenia oraz dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, naruszył dyspozycję art. 22 ust. 4 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp.

Przykład nr 9 (UZP/DKUE/KN/71/10)

Przedmiotem postępowania wszczętego w dniu 19 lutego 2010 r. była *przebudowa dawnej Synagogi na potrzeby Ośrodka Kultury etap II.*
Jak wynika z dokumentacji kontroli zamawiający na potwierdzenie zdolności ekonomicznej wymagał, aby ze sprawozdania finansowego z okresu dwóch lat obrotowych (2007 r. i 2008 r.), a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie wynikało, że wykonawca osiągnął łączny wynik dodatni, a także jego obrót łączny w robotach budowlanych za te lata wyniósł ponad 20 mln zł.
W toku kontroli skierowane zostało do zamawiającego pismo z prośbą o wyjaśnienie jak zamawiający rozumiał postawiony w siwz (część III.2.2.2 lit. a)) wymóg wykazania przez wykonawcę osiągnięcia w latach 2007 i 2008 łącznego wyniku dodatniego. Czy zamawiający rozumiał wynik dodatni jako zysk osiągnięty przez wykonawcę, czy też jako inny wynik ekonomiczny (jeśli tak to jaki).
Zamawiający wyjaśnił, iż miał na myśli wynik dodatni jako zysk osiągnięty przez wykonawcę.

(…). Jednym z kryteriów oceny zdolności wykonawcy do realizacji zamówienia jest jego kondycja ekonomiczna (por. art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp). Zamawiający, konkretyzując warunki udziału w postępowaniu, może żądać od wykonawców spełnienia pewnych minimalnych wymogów odnoszących się do ich sytuacji ekonomicznej, które będą gwarantować realizację zamówienia do czasu otrzymania zapłaty za wykonanie umowy. Zamawiający może zatem określić potencjał ekonomiczny, który na podstawie obiektywnej oceny można uznać za niezbędny dla prawidłowej i terminowej realizacji zamówienia.

Wymogiem tego rodzaju nie będzie jednak żądanie, by wykonawcy wykazali się zyskiem, osiągniętym w określonym czasie. Ocena kondycji ekonomicznej wykonawcy na podstawie kryterium dodatnich wyników finansowych jest nieuzasadniona w celu prawidłowego oszacowania jego zdolności do realizacji konkretnego zamówienia. Wskaźnik dodatniego wyniku finansowego nie jest bowiem właściwym dla wykazania dobrej kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa, które jest w fazie rozwoju lub poczyniło znaczne inwestycje, które mogą przynieść zyski w przyszłości. Ponadto wskaźnik ten ogranicza udział przedsiębiorców krócej działających na rynku.
(…). Na ustalenie przez zamawiającego nieproporcjonalnego do przedmiotu zamówienia i naruszającego uczciwą konkurencję i równe traktowanie wykonawców ekonomiczno – finansowego warunku udziału w postępowaniu wskazywać również może fakt, iż wykonawca B. pismem z dnia 23.02.2010 r., złożył protest na warunki dotyczące wymaganej zdolności ekonomicznej. Na powyższe wskazuje również złożone w toku postępowania pytanie o wyjaśnienie treści siwz, w zakresie warunku dotyczącego ekonomicznej i finansowej zdolności wykonawców i prośba o dopuszczenie wykazania przez wykonawcę zdolności ekonomicznej w inny sposób.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż zamawiający dopuścił się naruszenia art. 22 ust. 4 ustawy Pzp w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Opis sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności ekonomicznej nie jest bowiem proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, a co za tym idzie narusza zasadę uczciwej konkurencji.

ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych

Wyrok KIO 953/13 z dnia 8 maja 2013 r. – poleganie na potencjale podmiotu trzeciego

„Podkreślić należy, że odwołanie się przez wykonawcę do zasobów podmiotu trzeciego musi mieć charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że dane zasoby będą wykorzystywane przy wykonaniu zamówienia. Należy mieć na uwadze, iż doświadczenie nie stanowi dobra, które może być przedmiotem samodzielnego obrotu. Doświadczenie stanowi składnik przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym i dzieli byt prawny takiego przedsiębiorstwa (arg. z art. 551 i art. 552 k.c.). Nie jest zatem możliwe udostępnienie doświadczenia bez jednoczesnego udostępnienia przedsiębiorstwa, z którym to doświadczenie jest związane. Z tych też względów dla wykazania dysponowania zasobami podmiotu trzeciego przy ocenie spełniania warunków wiedzy i doświadczenia niezbędne jest powołanie się na udział podmiotu trzeciego w wykonaniu zamówienia. Jak wynika z brzmienia art. 26 ust. 2 b, przepis ten pozostawia woli i decyzji wykonawcy i podmiotu trzeciego określenie charakteru prawnego wzajemnych stosunków ich łączących. Wykonawca, zgodnie z art. 26 ust. 2b Pzp, musi jednak udowodnić zamawiającemu, że podmiot udostępniający dany zasób rzeczywiście go posiada, oraz że jego udostępnienie nastąpi w sposób realny na rzecz wykonawcy ubiegającemu się o zamówienie - na czas i w celu realizacji tego zamówienia.”

pełny tekst orzeczenia

Wyrok KIO 598/13, KIO 600/13 z dnia 26 marca 2013 r. – wyjaśnienia w zakresie rażąco niskiej ceny

„W ocenie Izby wyjaśnienia konsorcjum E(…), z dnia 1 marca 2013 roku, mimo, że składane na wezwanie zamawiającego z dnia 26 lutego 2013 roku, w trybie przepisu art. 26 ust. 4 ustawy Pzp, musiały zostać uwzględnione przez zamawiającego w ustaleniu czy cena oferty nie jest ceną rażąco niską. Z treści tych wyjaśnień wynikają okoliczności pozwalające konsorcjum E(…) na skalkulowanie ceny oferty, w sposób, który pozwala na przyjęcie, że cena została skalkulowana prawidłowo.

Za niezasadne uznać należy stanowisko, iż wyjaśnienia z dnia 1 marca 2013 roku nie mogą zostać uwzględnione, gdyż zostały złożone po terminie. Wskazać bowiem należy, że w odniesieniu do terminu składania wyjaśnień sankcję odrzucenia oferty ustawodawca przewidział w przepisie art. 90 ust. 4 ustawy Pzp, ale tylko w okolicznościach, gdy zamawiający stwierdzi rażąco niską cenę z powodu udzielenia pomocy publicznej, cyt. Jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający zawiadamia Prezesa Urzędu oraz Komisję Europejską o odrzuceniu ofert, które według zamawiającego zawierały rażąco niska cenę z powodu udzielenia pomocy publicznej, a wykonawca, w terminie wyznaczonym przez zamawiającego, nie udowodnił, że pomoc ta jest zgodna z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
Skoro zatem takiej sankcji ustawodawca nie przewidział w odniesieniu do pozostałych parametrów oceny wymienionych w przepisie art. 90 ust. 2 ustawy Pzp, to wyjaśnienia z dnia 1 marca 2013 roku należało uznać za możliwe do przyjęcia."

pełny tekst orzeczenia

Wyrok KIO 662/13 z dnia 4 kwietnia 2013 r. – poprawianie omyłki

„Należy (…) zwrócić uwagę, że oczywista omyłka pisarska i omyłka polegająca na niezgodności treści oferty z treścią SIWZ zostały w sposób odrębny uregulowane przez Ustawodawcę – pierwsza w art. 87 ust. 2 pkt 1 Pzp, druga w art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp. Ustawodawca przewiduje odrębne skutki prawne dla ważności oferty w przypadku popełnienia w jej treści każdej z omyłek (w pierwszym przypadku Zamawiający poprawia samodzielnie omyłkę bez udziału wykonawcy, w drugim przypadku dla skuteczności poprawienia takiej omyłki konieczna jest zgoda wykonawcy). Niewątpliwie jednakże w niniejszej sprawie, w ocenie Izby, mamy do czynienia z omyłką, która wskazuje na sprzeczność oferty z treścią SIWZ w zakresie określenia przez Odwołującego 14-dniowego terminu płatności, czyli w konsekwencji zaistniało naruszenie przez Zamawiającego art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp. W tym zakresie zasadne było wobec złożenia przez Odwołującego w treści oferty oświadczenia o - zobowiązaniu się do podpisania umowy na określonych przez Zamawiającego w niej warunkach, w której przewidziano m.in. wprost - termin płatności 21 - dniowy (Rozdz. II, ust. 9 załącznika nr 7 do SIWZ), skorzystanie przez Zamawiającego z dyspozycji art. 87 ust. 1 Pzp, tj. zwrócenie się do wykonawcy o wyjaśnienia treści oferty, co do jej wewnętrznej sprzeczności. Niewątpliwie zasadnym było poprawienie tej niezgodności

w treści oferty, bowiem nie spowodowałoby to istotnych zmian treści oferty wobec de facto woli Odwołującego wyrażonej w tym zakresie oraz tej okoliczności, iż termin płatności nie stanowił kryterium oceny ofert w postępowaniu (Rozdz. 13 SIWZ). Niezgodność ma też charakter omyłki bowiem nasuwa się samoistnie wobec z jednej strony wyraźnego oświadczenia woli Odwołującego odnośnie 14 - dniowego terminu płatności, z drugiej zaś strony wobec wyraźnego oświadczenia o - zobowiązaniu się do podpisania umowy na określonych przez Zamawiającego w niej warunkach, w której przewidziano m.in. wprost - termin 21 dniowy (Rozdz. II, ust. 9 załącznika nr 7 do SIWZ). Izba stwierdziła, iż powyższe nie może wskazywać na oczywistość omyłki pisarskiej (naruszenia art. 87 ust. 2 pkt 1 Pzp), za którą uznaje się pewną niedokładność, która nasuwa się każdemu bez potrzeby przeprowadzania dodatkowych badań, czy ustaleń, lecz stanowi to inne przeoczenie wykonawcy, które de facto wprowadziło do treści oferty niezgodność z postanowieniami SIWZ."

pełny tekst orzeczenia

Wyrok KIO 669/13 z dnia 2 kwietnia 2013 r. – interes w uzyskaniu zamówienia

„W ocenie Izby, stanowisko Zamawiającego nie zasługuje na aprobatę. Dopóki Odwołujący jest uczestnikiem postępowania i nie został skutecznie wykluczony z postępowania a jego oferta odrzucona, a dodatkowo złożył ofertę sklasyfikowaną w rankingu ofert na 2. pozycji i kwestionuje ofertę najkorzystniejszą, dopóty zachowuje interes w uzyskaniu zamówienia i może ponieść szkodę wskutek wadliwych czynności, podjętych przez Zamawiającego. W żadnym razie rozstrzygającego znaczenia, w świetle przepisu art. 179 ust. 1 ustawy Pzp, nie może mieć hipotetyczne założenie uczynione przez Zamawiającego, że Odwołujący nie jest w stanie wykazać spełniania warunków udziału w postępowaniu, a tym samym, jako podmiot niezdolny do realizacji zamówienia, nie może go uzyskać. Jednocześnie zauważyć należy, że postępowanie odwoławcze nie służy prowadzeniu tego rodzaju ustaleń, stąd też nie zasługuje na uwzględnienie wniosek Zamawiającego w przedmiocie wezwania Odwołującego do złożenia na rozprawie stosownego oświadczenia. Izba bowiem rozpoznaje odwołanie jedynie w granicach zarzutów (art. 192 ust. 7 ustawy Pzp), a dla rozstrzygnięcia w przedmiocie legitymacji do wnoszenia środków ochrony prawnej bierze pod uwagę stan faktyczny ustalony w toku rozprawy (art. 191 ust. 2 ustawy Pzp), nie zastępuje zaś Zamawiającego w podejmowaniu czynności, do których jest zobowiązany mocą przepisów prawa."

pełny tekst orzeczenia

Wyrok KIO 629/13 z dnia 2 kwietnia 2013 r. – poleganie na potencjale podmiotu trzeciego

„Zasoby wiedzy i doświadczenia nie są one tożsame. Zasób wiedzy wskazuje na teoretyczną znajomość zagadnienia, zasób doświadczenia jest szerszy i odnosi się także do znajomości praktycznej zagadnienia oraz wynikającej z niej umiejętności reakcji w warunkach zmieniających się okoliczności, której nie da się uzyskać w sposób inny, niż wcześniejsze osobiste uczestniczenie w podobnych przedsięwzięciach. Doświadczenie to zbiór niewyuczonych, automatycznych reakcji wynikających z już nabytych praktycznych umiejętności. Proces zdobywania praktycznych umiejętności kształtowany jest przez czynnik czasu, czego efektem jest biegłość i wprawa przy wykonywaniu określonych czynności wynikająca z uprzedniego wykonywania analogicznych prac (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 4 listopada 2011 r., sygn. akt KIO 2294/11). Istota wiedzy i doświadczenia wskazuje, że nie można tymi zasobami podzielić się z innym wykonawcą tylko w sferze abstrakcyjnego zobowiązania bez jego zastosowania w praktyce. Bez zagwarantowania stosownego zaangażowania podmiotu udostępniającego swój zasób wiedzy i doświadczenia przy realizacji zamówienia, czyni możliwość dysponowania potencjałem przez innego wykonawcę iluzoryczną.

Zatem, samo przekazanie referencji z prawem do posłużenia się nimi w postępowaniu o udzielenie zamówienia, bez udziału podmiotu w wykonywaniu zamówienia, polega w istocie na użyczeniu referencji dla formalnego wykazania spełniania warunku udziału w postępowaniu, czemu przeczy cel przepisu art. 26 ust. 2b Pzp.”

pełny tekst orzeczenia

Wyrok KIO 589/13 z dnia 11 kwietnia 2013 r. – sformułowanie zarzutu

„Izba przed merytorycznym odniesieniem się do tego zarzutu wskazuje, że zgodnie z treścią art. 180 ust 3 ustawy Pzp zarzut musi być postawiony wyraźnie, to znaczy wskazywać konkretną czynność zamawiającego mającą zdaniem odwołującego naruszać przepis prawa i określić sposób jego naruszenia, gdyż po upływie terminu na wniesienie odwołania nie jest dopuszczalne zarówno formułowanie jak i ani doprecyzowywać treści zarzutów odwołania.

Zważyć należy, że samo powołanie przepisu ustawy Prawo zamówień publicznych, który miałby naruszyć zamawiający, nie tworzy zarzutu. Zarzut stanowi bowiem wskazanie czynności bądź zaniechania przez Zamawiającego czynności, do których jest zobowiązany na

podstawie ustawy (art. 180 ust. 1 Pzp) oraz okoliczności faktyczne wskazujące na naruszenie przepisów prawa.

Istotne jest aby zarzut został w pełni sprecyzowany w odwołaniu, gdyż umożliwia to zarówno zamawiającemu jak i potencjalnym uczestnikom postępowania, odniesienie się do kwestionowanych przez odwołującego czynności zamawiającego, tym samym wskazanie konkretnych uchybień zakreśla ramy postępowania odwoławczego.

Za niedopuszczalne należy uznać wskazywanie na rozprawie zarzutów mających oparcie tylko w przywołanej podstawie prawnej bez kwestionowania konkretnej czynności zamawiającego opisanej w odwołaniu."

pełny tekst orzeczenia

Wyrok KIO 724/13 z dnia 18 kwietnia 2013 r. – należyte wykonanie zobowiązania

„Izba stwierdziła ponadto, że złożone przez przystępującego na rozprawie dokumenty również nie potwierdzają należytego wykonania dostawy, określonej w pozycji nr 1 dla zadania 2.

Określenie „należyte wykonanie zobowiązania" jest pojęciem ogólnym, niedookreślonym. O nienależytym spełnieniu świadczenia można mówić w aspekcie zachowania terminu, miejsca, sposobu lub jakości świadczenia itp. warunków wynikających z zawartej umowy. Przy nienależytym wykonaniu zobowiązania świadczenie jest wprawdzie spełnione, lecz nie jest ono prawidłowe, gdyż odbiega w większym lub mniejszym stopniu od świadczenia wymaganego. Podkreślić należy, że należyte wykonanie umowy ma szczególne znaczenie w stosunkach między przedsiębiorcami. Nienależyte wykonanie świadczenia określonego w kontrakcie może wywołać dotkliwe skutki dla kontrahenta, który nie wywiązał się ze swoich obowiązków (odsetki, kary umowne, odszkodowanie). W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wierzycielowi przysługuje uprawnienie do wykonania świadczenia lub naprawienia szkody. Naprawienie szkody najczęściej następuje poprzez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej, tzw. odszkodowania.

Przystępujący złożył na rozprawie pismo Poczty Polskiej S.A. z dnia 13 września 2011 r., które potwierdza wyłącznie „wykonanie umowy", co nie jest tożsame z potwierdzeniem należytego wykonania umowy, a zatem wykonania w pełni zgodnego z umową. Złożony przez przystępującego list referencyjny z 6 marca 2013 r. potwierdza jedynie okoliczność, że umowa została wykonana terminowo, podczas gdy terminowość nie jest jedyną przesłanką do stwierdzenia, że dostawa została wykonana należycie. W ocenie Izby również protokół

odbioru wstępnego nr 03/DZ/2010 z dnia 3 sierpnia 2010 r. nie dowodzi należytego wykonania omawianej umowy dostawy, ponieważ dotyczy on tylko jednej z dostaw wykonanych przez PPH (…) sp. z o.o. w ramach ww. umowy."

pełny tekst orzeczenia

Wyrok KIO 791/13 z dnia 19 kwietnia 2013 r. – wyjaśnienia elementów oferty mających wpływ na jej cenę

„Istotnie, w treści wezwania zamawiający wezwał do wyjaśnień w taki sposób, że odpowiedź na nie może mieć znaczenie dla badania ceny oferty. Jest to jednak niewystarczające dla uznania, że miało miejsce wezwanie do wyjaśnienia elementów oferty mających wpływ na jej cenę odpowiadające art. 90 ust. 1 Pzp.

Dostrzeżenia wymaga, że wyjaśnienia treści oferty oraz wyjaśnienia elementów oferty mających wpływ na jej cenę mają z punktu widzenia wykonawcy różną doniosłość prawną, mimo że są wykorzystywane przez zamawiającego w toku jednej czynności - badania oferty.

Wykonawca wezwany do wyjaśnienia treści oferty może nie udzielić żądanych wyjaśnień, a jedyną konsekwencją takiego zaniechania będzie to, że zamawiający oceni ofertę wyłącznie na podstawie jej treści. Natomiast bierność wykonawcy i brak złożenia wyjaśnień elementów oferty mających wpływ na jej cenę powoduje bezwzględną konieczność odrzucenia oferty na podstawie art. 90 ust. 3 Pzp.

Dodatkowo wezwanie do wyjaśnienia elementów oferty mających wpływ na jej cenę nakłada na wykonawcę, który chce dowieść, że cena oferty została obliczona prawidłowo, obowiązek złożenia wyjaśnień odpowiednio umotywowanych, przekonujących zamawiającego i rozpraszających wątpliwości, które legły u podstaw wezwania. Doniosłość trybu wskazanego w art. 90 ust. 1 Pzp na gruncie przepisów ustawy podkreślona jest również tym, że – inaczej niż w przypadku wyjaśnienia treści oferty – ustawodawca w art. 90 ust. 3 Pzp sformułował dyrektywy oceny udzielanych przez wykonawcę wyjaśnień elementów oferty mających wpływ na jej cenę, które zamawiający jest zobowiązany uwzględniać w toku oceny wyjaśnień. Znaczenie instytucji wyjaśnień elementów oferty mających wpływ na jej cenę dostrzegane jest powszechnie w orzecznictwie, w którym wyrażany jest pogląd, że wezwanie dokonane w trybie art. 90 ust.1 Pzp statuuje domniemanie zaoferowania ceny rażąco niskiej, które wykonawca zobowiązany jest obalić, pod rygorem odrzucenia oferty.

Z tego względu, jeśli zamawiający chce skorzystać z trybu art. 90 ust. 1 Pzp winien swą wolę wyrazić jednoznacznie, ze wskazaniem prawidłowej podstawy prawnej wykonywanej

czynności. W przeciwnym razie wykonawcy narażeni byliby na arbitralne działania i oceny zamawiającego, co na gruncie postanowienia o udzielenie zamówienia publicznego nie powinno mieć miejsca, gdyż godzi w zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Izba uznała, że przystępujący nie był wzywany na podstawie art. 90 ust. 1 Pzp do wyjaśnienia elementów oferty mających wpływ na jej cenę, zatem brak jest podstaw do uznania, że jego oferta podlega odrzuceniu na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 90 ust. 3 Pzp."

pełny tekst orzeczenia

Wyrok KIO 452/13, KIO 457/13 z dnia 25 marca 2013 r. – dotyczący możliwości prowadzenia postępowania przez zamawiającego także na rzecz podmiotów niebędących zamawiającymi w rozumieniu ustawy Pzp.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego objęcia postępowaniem podmiotów, które nie są zamawiającymi w rozumieniu ustawy Pzp Izba nie podzieliła stanowiska prezentowanego przez odwołującego. Należy wskazać, iż przedmiotowe postępowanie bezspornie prowadzone jest pod reżimem ustawy Prawo zamówień publicznych przez P., która działa w imieniu i na rzecz wszystkich podmiotów objętych niniejszym postępowaniem tym również tych podmiotów, na których nie ciąży rygor stosowania ustawy Pzp. Niewątpliwie jednak podmioty nie objęte obowiązkiem stosowania ustawy Pzp w treści udzielonych liderowi pełnomocnictw wyrazili zgodę na wyłonienie wykonawcy przedmiotowych usług zgodnie z przepisami w/w ustawy. W takim sposobie przeprowadzenia postępowania Izba nie dopatrzyła się naruszenia przepisów ustawy Pzp. Nie ulega wątpliwości, iż postępowanie prowadzi podmiot zobowiązany do stosowania ustawy Pzp, stosuje on wszelkie rygory z tego wynikające z ewentualnymi konsekwencjami swoich działań jak chociażby wniesienie przez wykonawców odwołań. Ponadto w ocenie Izby objęcie postępowaniem o udzielenie zamówienia podmioty nie będące zamawiającymi w rozumieniu ustawy Pzp nie będzie wpływać negatywnie na pozycję wykonawcy ubiegającego się o udzielenie zamówienia tym bardziej na jego prawa. Odnosząc się do argumentacji odwołującego należy wskazać, iż podmioty nie będące zamawiającymi w rozumieniu ustawy Pzp nie prowadzą w przedmiotowym postępowaniu żadnych czynności, od których przysługiwałyby środki ochrony prawnej. Trudno uznać, że czy to orzeczenie KIO czy wyrok Sądu Okręgowego nie będzie skuteczne wobec podmiotów nie zobowiązanych do stosowania ustawy Pzp, skoro

będzie wprost wpływało na działania zamawiającego P., który prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia w imieniu i na rzecz wszystkich podmiotów objętych przedmiotowym postępowaniem. Izba zwraca uwagę, że nie jest prowadzonych kilka postępowań o udzielenie zamówienia a wyłącznie jedno przez podmiot zobowiązany do stosowania Pzp. Tym samym działania czy też zaniechania P. jako prowadzącego postępowanie, mające miejsce w tym konkretnym postępowaniu obciążać będą wszystkich wspólnie zamawiających i mogą być objęte kontrolą z wykorzystaniem środków ochrony prawnej. W ocenie Izby nie istnieją przeszkody prawne dla przyjęcia sposobu postępowania przewidzianego w ustawie Pzp co też podmioty nie będące zamawiającymi w rozumieniu ustawy Pzp uczynili wyrażając zgodę na wybór wykonawcy zgodnie z przepisami Pzp. Przyjęty sposób postępowania zdaniem Izby nie narusza praw wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Tym samym postępowanie prowadzone jest z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców. Dla rozstrzygnięcia przedmiotowego zarzutu nie będzie mieć znaczenia możliwość wystąpienia ewentualnych sporów na etapie realizacji zamówienia gdyż takie niezależnie od tego czy stroną jest podmiot zobowiązany do stosowania ustawy Pzp czy też nie, rozpatrywane będą przez sąd powszechny. W ocenie Izby prowadzenie przedmiotowego postępowania również na rzecz podmiotów niezobowiązanych do stosowania ustawy Pzp nie narusza zasady „pewności prawa", zasady przejrzystości, gdyż zasady znane są dla wszystkich uczestników od początku do końca tj. od wszczęcia postępowania poprzez publiczne zamieszczenie ogłoszenia przez zamawiającego do jego zakończenia poprzez zawarcie umowy.

pełny tekst orzeczenia

Wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 września 2012 r. o sygn. akt: XII Ga 234/12 dotyczący ciężaru dowodu po wniesieniu sprzeciwu przez innego wykonawcę, niezgodności oferty z SIWZ oraz kosztów postępowania skargowego.

Z chwilą wniesienia odwołania, a następnie uznania przez zamawiającego KHK stanowiska odwołującego za zasadne, skarżący zmuszony był, zgodnie z art. 186 ust.4 Pzp, wystąpić ze sprzeciwem. Okoliczność ta jednak, dla rozkładu ciężaru dowodowego, jest prawnie irrelewantna ponieważ ciężar dowodu według reguł dowodzenia spoczywał na stronie, która z twierdzenia o niezgodności oferty przeciwnika z siwz wywodziła dla siebie skutki prawne (…). Odwołujący zatem w dalszym ciągu obowiązany był do wykazania niezgodności oferty spółki M. z wymogami siwz. Odwołujący bowiem, jako propagator zaskarżenia, w

postępowaniu przed KIO przedstawia argumenty, przemawiające za uznaniem oferty przeciwnika za niezgodną z siwz. Wniesienie sprzeciwu, w trybie art. 186 ust. 4 Pzp nie oznacza, iż wnoszący sprzeciw (…) zajmuje ofensywną pozycję procesową. Sprzeciw bowiem pozostaje środkiem defensywnym, który ma wyłącznie na celu doprowadzenie do rozpoznania odwołania w przypadku, gdy zamawiający w pełni podzieli stanowisko odwołującego, co wynika z treści art. 186 ust. 4 Pzp.

tekst orzeczenia

Wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 29 stycznia 2013 r. o sygn. akt: XII Ga 515/12 dotyczący opisu warunków udziału przy usługach pocztowych

tekst orzeczenia

ANALIZY SYSTEMOWE

NR 5/2012

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2013 – 31.05.2013

I. Rynek zamówień publicznych

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
O zamówieniu	65 978	9 470	75 448
O zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa / na podwykonawstwo	28	24	52
O udzieleniu zamówienia	65 586	10 030	75 616
O konkursie	48	15	63
O wynikach konkursu	30	28	58
O zmianie ogłoszenia	19 260	6 435*	25 695
O koncesji na usługi / roboty budowlane	8	10	18
O zamiarze zawarcia umowy	2 418	362	2 780
Informacyjne o planowanych zamówieniach	-	300	300
O profilu nabywcy	-	14	14
RAZEM	153 356	26 688	180 044

* - ogłoszenia dotyczące dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	26,98%	7,96%
Dostawy	36,76%	50,07%
Usługi	36,26%	41,97%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	99,11%	96,52%
Przetarg ograniczony	0,51%	2,75%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,05%	0,54%
Dialog konkurencyjny	0,02%	0,19%
Licytacja elektroniczna	0,31%	-

Kryteria oceny ofert
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	95%	93%	86%	91%
Cena i inne kryteria	5%	7%	14%	9%

Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	180	0,27%
Dostawy	168	0,25%
Usługi	248	0,38%
Razem	**596**	**0,90%**

Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	40	0,06%
Dostawy	30	0,04%
Usługi	84	0,13%
Razem	**154**	**0,23%**

Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE i in.
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	838	1,27%
Dostawy	819	1,24%
Usługi	2 013	3,05%
Razem	**3 670**	**5,56%**

Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	14 450	21,89%
Dostawy	14 516	21,99%
Usługi	15 877	24,06%
Razem	**44 843**	**67,94%**

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	19,71%	6,18%
Dostawy	38,28%	44,34%
Usługi	42,01%	49,48%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	82,69%	83,22%
Przetarg ograniczony	0,36%	2,44%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,05%	1,21%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,05%	13,02%*
Dialog konkurencyjny	0,01%	0,11%
Wolna ręka	13,82%	-
Zapytanie o cenę	2,80%	nie ogłasza się
Licytacja elektroniczna	0,22%	nie ogłasza się

* - w tym wolna ręka

Wartość udzielonych zamówień*

Wartość zamówień	16,723 mld zł

Rodzaj zamówienia	Struktura zamówień wg wartości
Roboty budowlane	57%
Dostawy	23%
Usługi	20%

* - wartość określono na podstawie danych z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczących postępowań o wartości od 14.000 euro do progów UE)

Ogłoszenia o zamówieniu z ogłoszeniami o udzieleniu zamówienia

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Okres	Liczba ogłoszeń o zamówieniu	Liczba ogłoszeń o zamówieniu, w których opublikowano ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	Odsetek
rok 2011	172 473	143 824	83,39%
I poł. 2012	81 191	69 527	85,63%
rok 2012	174 239	147 373	84,58%
I kw. 2013	35 995	29 927	83,14%

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzucanych

Roboty budowlane	6,40	2,60
Dostawy	2,51	1,57
Usługi	3,13	1,80
Średnio	**3,20**	**1,88**

Zamówienia udzielone według województw

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Województwo	Odsetek liczby	Odsetek wartości
dolnośląskie	7%	7%
kujawsko-pomorskie	4%	4%
lubelskie	6%	5%
lubuskie	2%	3%
łódzkie	5%	6%
małopolskie	10%	9%
mazowieckie	17%	17%
opolskie	2%	2%
podkarpackie	6%	6%
podlaskie	3%	3%
pomorskie	6%	6%
śląskie	11%	12%
świętokrzyskie	3%	3%
warmińsko-mazurskie	4%	4%
wielkopolskie	8%	7%
zachodniopomorskie	5%	5%

Średni czas trwania postępowań

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	2012	2013
Roboty budowlane	39 dni	43 dni
Dostawy	31 dni	32 dni
Usługi	30 dni	31 dni
Średnio	**31 dni**	**33 dni**

Procentowa wartość udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	% wartości

Administracja rządowa centralna	2,45%
Administracja rządowa terenowa	2,01%
Administracja samorządowa	53,01%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,16%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,80%
Uczelnie publiczne	4,38%
Podmiot prawa publicznego	6,07%
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	11,32%
Inny	19,82%

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej 14 000 euro)

Kategorie zamawiających	Udział
Administracja rządowa centralna	2,40%
Administracja rządowa terenowa	2,88%
Administracja samorządowa	39,78%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,27%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	1,13%
Uczelnie publiczne	6,64%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	20,35%
Zamawiający sektorowy	1,88%
Inny	24,66%

Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej 14 000 euro)

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Administracja rządowa centralna	11,69%	24,81%	63,51%
Administracja rządowa terenowa	8,10%	38,31%	53,59%
Administracja samorządowa	30,52%	21,62%	47,86%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	8,74%	34,95%	56,31%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	7,85%	32,44%	59,72%
Uczelnie publiczne	7,09%	54,26%	38,64%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny	6,47%	65,14%	28,39%

zakład opieki zdrowotnej			
Zamawiający sektorowy	8,72%	42,12%	49,16%
Inny	13,01%	43,21%	43,78%

Struktura procentowa trybów udzielania zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Tryb [%]							
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	LE
Administracja rządowa centralna	72,73	0,69	0,00	0,09	0,00	22,30	4,03	0,17
Administracja rządowa terenowa	78,30	0,38	0,00	0,00	0,00	15,59	4,96	0,76
Administracja samorządowa	84,63	0,23	0,05	0,02	0,01	12,39	2,29	0,38
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	82,04	0,00	0,00	0,49	0,00	13,11	2,43	1,94
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	65,34	0,47	0,23	0,82	0,00	19,09	14,05	0,00
Uczelnie publiczne	78,08	0,06	0,04	0,04	0,02	17,48	4,24	0,04
Podmiot prawa publicznego	82,02	0,57	0,05	0,10	0,00	14,37	2,70	0,18
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	90,36	0,43	0,04	0,05	0,01	8,23	0,88	0,00
Inny	78,72	0,57	0,06	0,07	0,02	17,12	3,40	0,04

Liczba zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Liczba kontraktów	Rodzaj zamówienia	Równowartość w EUR
Austria	1	1 x dostawy	brak danych
Belgia	7	7 x usługi	3 928 700 EUR
Czechy	5	2 x dostawy 3 x usługi	198 083 221 EUR
Dania	2	2 x dostawy	26 570 000 EUR
Estonia	3	3 x dostawy	1 134 625 EUR
Litwa	2	2 x usługi	1 294 537 EUR
Luksemburg	5	5 x usługi	248 500 EUR
Łotwa	1	1 x usługi	90 679 EUR
Niemcy	2	2 x usługi	60 685 EUR
Słowacja	1	1 x dostawy	4 410 000 EUR
Węgry	3	1 x dostawy 2 x usługi	3 122 468 EUR
Włochy	5	4 x dostawy 1 x usługi	151 446 100 EUR
Razem	**37**	**14 x dostawy 23 x usługi**	**390 389 515 EUR**

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Austria			3	2 105 824	3	8 603 749			**6**	**10 709 573**
Belgia			8	2 567 036	1	11 100 000			**9**	**13 667 036**
Białoruś					1	106 533			**1**	**106 533**
Bułgaria					1	252 694 280			**1**	**252 694 280**
Chorwacja					1	11 100 000			**1**	**11 100 000**
Czechy	2	11 324 181	9	5 253 196	2	8 972 710			**13**	**25 550 087**
Cypr			3	7 775 550					**3**	**7 775 550**
Dania					1	1 588 747			**1**	**1 588 747**
Finlandia			2	2 331 368					**2**	**2 331 368**
Francja			6	5 617 537	7	32 605 617			**13**	**38 223 154**
Hiszpania	12	1 744 848 830			3	3 598 910			**15**	**1 748 447 740**
Holandia			11	4 246 380	2	72 159 581			**13**	**76 405 961**
Indie			1	362 943					**1**	**362 943**
Irlandia					1	7 680 821			**1**	**7 680 821**
Izrael					1	1 121 834			**1**	**1 121 834**
Japonia	1	148 000 000							**1**	**148 000 000**
Kanada			1	3 971 710					**1**	**3 971 710**
Korea Południowa	1	66 163 152							**1**	**66 163 152**
Litwa			1	3 624 000					**1**	**3 624 000**
Luksemburg					1	755 999			**1**	**755 999**
Łotwa			2	599 600					**2**	**599 600**
Niemcy	4	5 223 363 931	44	323 885 469	11	84 279 557			**59**	**5 631 528 957**
Norwegia					1	3 380 000			**1**	**3 380 000**
Szwajcaria			15	5 633 020	3	40 886 095			**18**	**46 519 115**
Szwecja			2	2 954 645					**2**	**2 954 645**
Turcja			2	4 987 742					**2**	**4 987 742**
Ukraina					1	14 085 751			**1**	**14 085 751**
USA			2	1 550 000	9	70 863 420			**11**	**72 413 420**
Wielka Brytania			75	10 125 003	6	24 160 037			**81**	**34 285 040**
Włochy	1	299 906 366	15	3 586 251					**16**	**303 492 616**
Razem	**21**	**7 493 606 458**	**202**	**391 177 274**	**56**	**649 743 640**	**0**	**0**	**279**	**8 534 527 372**

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

II. Kontrola udzielania zamówień publicznych

Kontrole uprzednie

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	101	
Zakończone	97	
Wyniki kontroli	**Liczba**	**Struktura procentowa**
Nie stwierdzono naruszeń	65	67%
Stwierdzono naruszenia	32	33%
w tym:		
	0	0%
zalecenie unieważnienia	14	44%
ponowna ocena	18	56%
uchybienia formalne		

Kontrole doraźne

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	25	
Zakończone	44	
Wyniki kontroli	**Liczba**	**Struktura procentowa**
Brak naruszeń	2	5%
Stwierdzono naruszenia	42	95%
W tym: zawiadomienie RDFP	13	31%

Kontrole doraźne zawiadomień
(kontrola wyboru trybu udzielenia zamówienia na podstawie zawiadomień kierowanych do Prezesa UZP w związku z art. 62 ust. 2 i art. 67 ust. 2 ustawy Pzp)

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	12	
Zakończone	26	
Wyniki kontroli	**Liczba**	**Struktura procentowa**
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	1	4%
Stwierdzono naruszenia	25	96%
w tym:		
	25	100%
uchybienia formalne	13	52%
zawiadomienie RDFP		

Postępowania wyjaśniające

Postępowania wyjaśniające	**Liczba**	
Wszczęte	159	
Zakończone	603	
Wyniki postępowań	**Liczba**	**Struktura procentowa**
przekazane do kontroli	46	8%

III. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	1 306	
Rozpatrzono ogółem	1 355	
Sposób rozpatrzenia	**Liczba**	**Rozkład procentowy**
Zwrócone	113	8%
Odrzucone	58	4%
Umorzone postępowanie	197	15%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	234	17%
Oddalone	436	32%
Uwzględnione	317	24%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2013 r.	2012 r.
Roboty budowlane	23%	32%
Dostawy	29%	31%
Usługi	48%	37%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej wniesionych do sądów

Skargi	2013 r.	2012 r.
Liczba wniesionych skarg	60	58
Odsetek ilości wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	4%	5%

Przygotował:
Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

Joanna Czarnecka *Joanna Orzeł*
Renata Dzikowska *Izabela Rzepkowska*
Wojciech Michalski
pod kierunkiem Anity Wichniak-Olczak

KONTAKT:
Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl